

PŘEKVAPENÍ Z PLUMLOVA

Informace z dřevorubeckého šampionátu na str. 20

VLS opět navýšily zisk
Podrobnosti na str. 8

Umělá obnova lesa u VLS
Téma na str. 10

02

ČERVENEC
2018

ŠKOLKAŘSKÝ DEN VLS 2018

ČTVRTEK 13. ZÁŘÍ 2018 OD 10.00 HODIN

PREZENTACE PROSTOKOŘENNÉHO
A KRYTOKOŘENNÉHO SADEBNÍHO MATERIÁLU
LESNÍCH DŘEVIN Z PRODUKCE VLS

ŠKOLKAŘSKÉ STŘEDISKO VLS LHOTA U STARÉ BOLESLAVI,
GPS: 50.2361608N, 14.6592781E

Slovo má

Jan Sotona / šéfredaktor

Vážení čtenáři, milí kolegové,

dostává se Vám do rukou prázdninové dvojčíslo, které je tradičně nabitě informacemi o podnikových akcích. Naleznete v něm reportáž z tradiční podnikové megaakce pro veřejnost, kterou je Lesnický den v Ralsku, jehož součástí je také národní šampionát dřevorubců. Perfektně organizační zvládnutá akce letos opět lámala rekordy v počtu startujících závodníků, mezi nimiž nechyběli dřevorubci ze světové špičky. Lesnický den v režii VLS je nejnavštěvovanější lesnickou akcí v republice, kapacitní možnosti areálu na Skelné huti již nedávají moc prostoru pro jeho další růst. O to více asi potěší, že podobné popularity se začínají těšit také dvě další divizní akce. Armáda, lesnictví a myslivost na Libavě v režii kolegů z Lipníka nad Bečvou v posledních letech vyrostla do obdobných rozměrů, rok od roku stále více návštěvníků míří také na chovatelskou přehlídku karlovarských kolegů na střelnici Lučiny s názvem Člověk, les a zvěř.

Letošní jubileum Vojenských lesů a statků rezonuje také tímto vydáním. Zatímco první letošní číslo bylo z velké části sondou do devadesátileté historie státního podniku, v tomto druhém naleznete první přílohu věnovanou jednotlivým lesnickým divizím VLS. A začínáme logicky na Brdech.

Pracovně jsme tuto přílohu nazvali „Příběhy z brdských hvozdů.“ O historii lesnických divizí, jejich hospodaření či organizační strukturu, o spravovaných rozlohách a přírodních podmínkách byly napsány knihy. Fakta najdete na našem webu i v informačních materiálech podniku. My jsme se rozhodli, že Vám místo strohých informací zkusíme vyprávět v těchto přílohách zajímavé příběhy z jednotlivých divizí. Příběhy krajiny, ale především příběhy lidí, kteří o ni pečují či v minulosti pečovali.

Přeji hezké čtení

Obsah

- 3 - Slovo má
- 4 - Foto vydání
- 6 - Krátce
- 8 - Hospodaření VLS
- 12 - Umělá obnova lesa
- 14 - Změna dřevinné skladby v Brdech
- 16 - Kampaň v zájmu lesa
- 17 - Lesnický den v Ralsku
- 20 - XVII. MČR v práci s motorovou pilou
- 24 - Armáda, lesnictví a myslivost na Libavě
- 26 - Člověk, les a zvěř
- 28 - Dětský den na Olšině
- 29 - Akce VLS
- 30 - Želnavský smyk
- 32 - Lesní drážka Vedralka
- 33 - Lesní pedagogika
- 34 - Z podniku
- 35 - Fotosoutěž

Redakce

Vydává:

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
IČ: 0000205
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 220 405 106
Fax: 224 310 921
E-mail: info@vls.cz
Web: www.vls.cz

Redakce:

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 777 723 593
Fax: 224 310 921

Šéfredaktor:

Jan Sotona

Předseda redakční rady:

Ing. Pavel Češka Ph.D.

Členové redakční rady:

Ing. Václav Pernegr
Pavla Kasslová

Registrace:

MK ČR E 163 15 pod zn. 14787/2005
ze dne 24. 10. 2005

Foto titulní strana:

archiv VLS

Uzávěrka příštího čísla:

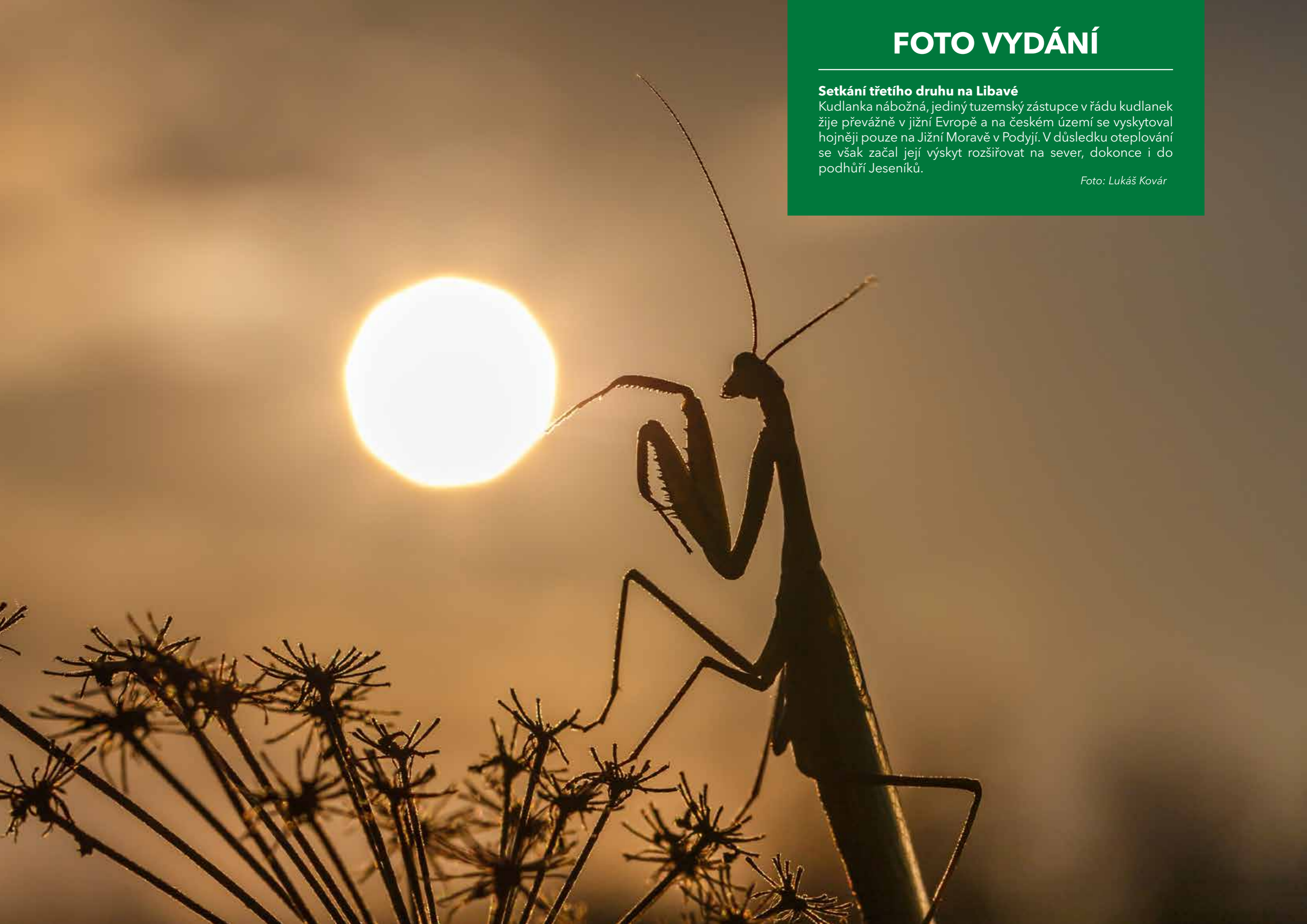
20. srpna 2018
Neprodejné, vychází nákladem 800 kusů.

FOTO VYDÁNÍ

Setkání třetího druhu na Libavé

Kudlanka nábožná, jediný tuzemský zástupce v řádu kudlanek žije převážně v jižní Evropě a na českém území se vyskytoval hojněji pouze na Jižní Moravě v Podjíví. V důsledku oteplování se však začal její výskyt rozšiřovat na sever, dokonce i do podhůří Jeseníků.

Foto: Lukáš Kovár

LESNÍ ALTÁN VLS BODOVAL V ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽI

Replika lázeňské dřevostavby z dob Heinricha Mattoniho získala v soutěži Stavby Karlovarského kraje cenu hejtmanky, u veřejnosti byla třetí.

„Mám radost, že se okolí dříve zdevastovaných lázní postupně probouzí k životu a láká spoustu návštěvníků Kyselky. Zároveň se mi moc líbí plá-

nované využití altánu, které bude sloužit jako venkovní učebna, kde se budou seznamovat školní děti s principy ekologie a lesního hospodaření,“ zdůvodnila na slavnostním večeru v západočeské metropoli hejtmanka Karlovarského kraje Jana Vildumetsová, proč si mezi bezmála dvěma desítkami často investičně rozsáh-

lých projektů vybrala drobnou lesní stavbu, kterou do soutěže přihlášily Vojenské lesy a statky.

Jde již o druhou stavbu Vojenských lesů a statků, která slaví v prestižní krajské soutěži úspěch. V loňském ročníku VLS zvítězili v hlasování veřejnosti s obnovou rozhledny na Bučina a získaly také cenu odborné poroty.

Obě stavby v lesích na okraji vojenského újezdu Hradiště jsou totiž příspěvkem VLS ke snahám místní samosprávy i obyvatel o reinkarnaci slávy desítky let chátrajících lázní Kyselka, které zde vybuodoval slavný podnikatel Heinrich Mattoni. Lesní altán vojenští lesníci z Doupovských hor obnovili podle dobových fotografií, protože se nezachovala jeho dokumentace. Dřevostavbu v romantickém švýcarském stylu bude karlovarská divize VLS využívat jako zázemí pro naučné programy lesní pedagogiky, za kterými k doupovským lesníkům jezdí každoročně desítky školních výprav.

PŘEHLÍDKA NA PADRTÍCH

Již tradičně v nádherných kulisách Padrtských rybníků v náhorní kotlině středních Brd se konala v pátek 25. a sobotu 26. května chovatelská přehlídka divize VLS Hořovice. Z šesti lesnických divizí Vojenských lesů a statků je prezentace z honiteb ve správě Hořovic jistě nekomornější, přesto tradičně budí zájem myslivců z sružených z okolí i návštěvníků střeďočeských hor.

Akci v pátek slavnostně zahájil společně s ředitelem divize Hořovice Petrem Švadlenou výrobní náměstek VLS Libor Strakoš. Na výstavě bylo prezentováno 70 trofejí jelenů, 26 trofejí srnců, 6 kňourů, 2 daňci a dva špičáci jelena sika.

FAZEKAŠ DOMINOVAL NA HUSQVARNA CHALLENGE

Na červnovém šampionátu loňský mistr republiky Jindřich Fazekaš z břehyňské lesní správy VLS sice díky chybě v kombinovaném řezu ztratil naději na dobré umístění, zato se o několik dnů dříve představil v nejlepším světle na druhém ročníku závodu Husqvarna Challenge v Ratajích nad Sázavou. Dřevorubec VLS zvítězil v absolutním pořadí kategorie Profesionál, když vyhrál soutěž v odvětvení, obsadil druhou příčku ve výměně řetězu a třetí pozice v kácení a kombinovaném řezu. Společně

s Pavlem Češkou, druhým zástupce VLS v soutěži, tak získali pět individuálních medailí v jednotlivých disciplínách. Vedoucí lesní výroby VLS Pavel Češka si ve výměně řetězu vylepšil osobní rekord na 11, 25 sekundy a získal tak v této kategorii zlato.

Fazekaš přesto v létě bude reprezentovat díky vyrovnaným výsledkům z loňska Českou republiku na mistrovství světa v norském Lillehammeru společně s Hubertem Bartákem z divize v Mimoni.

BAŠTA NA OLŠINĚ OTEVŘELA PODESÁTÉ

Již podesáté se 2. června za přítomnosti ředitele šumavské divize VLS Petra Krále otevřela pro veřejnost expozice lesnictví, rybářství a historie hospodaření v Rybářské baště na Olšině.

Pro návštěvníky akce byl na tento den připraven doprovodný program zaměřený na velmi aktuální téma, kterým je boj s kůrovcem v českých lesích. Příchozí se tak mohli seznámit se způsoby ochrany smrkových porostů proti napadení podkorním hmyzem, především kůrovci pomocí stromových lapáků, feromonových lapačů a trojnožek a o způsobech mechanické a chemické asanace napadeného dřeva.

BĚHEJ LESY V PLNÉM PROUDU

Do poloviny dospěl před prázdninami populární seriál běžeckých závodů pro širokou veřejnost Běhej lesy, jehož partnerem jsou Vojenské lesy a statky. Odstartoval v dubnu v Lednici a přes Karlštejn se první červnovou sobotu přestěhoval do lokalit ve správě hořovické divize VLS.

Běhej lesy Brdy zde kolegové ze střeďočeských hor pomáhali organizovat, především malým účastníkům se v epicentru na Kolvině představila také lesní pedagogika VLS v režii Petry Večeřové. Na organizaci, tratě i přírodní scenérie kolem nich pěli ostatně všichni účastníci jen chválu.

Jako čtvrtý v pořadí pak měl premiéru v druhé polovině června Slavkovský

RYBÁŘSKÁ DRUŽSTVA ZÁPOLILA NA MALÉ OLŠINĚ

V sobotu dne 5. května proběhl již 39. ročník rybářských závodů na rybníku Malá Olšina, kterého se zúčastnilo 19 tříčlenných družstev, celkem tedy 57 rybářů. Nechyběl ani dlouholetý účastník této akce pan Jozef Kukučka z Piešťan.

Počasi přálo, a tak se dařilo i soutěžícím. V soutěži o první ulovenou rybu, která byla svou velikostí zároveň i největším úlovkem toho dne, si nejlépe vedl pan Michal Macík z Nové Pece.

S celkovým úlovkem 10,85 m ryb se na prvním místě umístilo družstvo ze Želnavy ve složení Verner Weinfauter, František Lavička a Josef Mihalko. Úlovek v celkové délce 7,85 m vynesl družstvo Zdeňka Macháčka, Miroslava Novotného a Davida Marušky na druhé místo. Třetí místo pak obsadili Jozef Šaroši, Jiří Petřkovský a Antonín Kabát s úlovkem v délce 6,88 m.

les. Tratě vedly v blízkosti lokalit ve správě karlovarské divize a tak i zde pro děti přichystal tamní lesní pedagog Lukáš Křivan edukativní zábavný program, kde měly možnost se dozvědět zajímavosti ohledně těžby, myslivosti, dendrologie a ti nejmenší mohli nechat rozvíjet svou fantazii u stolu kreslením či skládáním puzzle.

Přes léto se runeři vyznávající běh mezi stromy přesunou na Vysočinu, do Beskyd a následně do Jizerských hor, aby letošní ročník opět zakončili u Vojenských lesů a statků. Závěrečný mítink seriálu Běhej lesy Boletice totiž opět odstartuje z rekreačního zařízení Olšina, letos v sobotu 9. září.

VLS NAVÝŠILY MEZIROČNĚ ZISK PŘED ZDANĚNÍM NA 443 MILIONŮ

Vojenské lesy a statky ČR (VLS) opět hlásily v dubnu navýšení zisku. Z auditované účetní závěrky za rok 2017 vyplývá, že státní lesnický podnik v uplynulém období hospodařil s hrubým ziskem před zdaněním (EBT) ve výši 443 milionů korun oproti 416 milionům korun v roce 2016.

Obdobně jako v roce 2016 a ještě ve větší míře bylo hospodaření VLS v roce 2017 významně poznamenáno kalamitním stavem na divizi Lipník nad Bečvou a částečně i na divizi Plumlov, jehož důsledkem byl jak nadprůměrně vysoký celkový objem těžby, tak zejména vysoký podíl nahodilé těžby, která ve svém absolutním vyjádření přesáhla i celkovou těžbu podniku ve většině uplynulých let (viz kapitola lesní výroba). Ve snaze alespoň částečně korigovat tuto disproporci byly do jisté míry omezeny myšlné těžby na ostatních lesních divizích a hrubý zisk podniku byl proto vytvořen velmi nepravidelně - s rozhodujícím podílem na divizi Lipník nad Bečvou. Se symbolickým ziskem skončilo hospodaření divize ostraha a služeb, která poskytuje servis Ministerstvu obrany za nákladové ceny, dobrý výsledek vykazala také divize zemědělské výroby i přes pokles objemu dotací ziskem přes 12,5 mil. Kč.

S ohledem na výši těžby (1 657,6 tis. m³) byly ovšem pochopitelně hlavním zdrojem zisku podniku tržby za dříví (v celkové výši 2 104 352 tis. Kč).

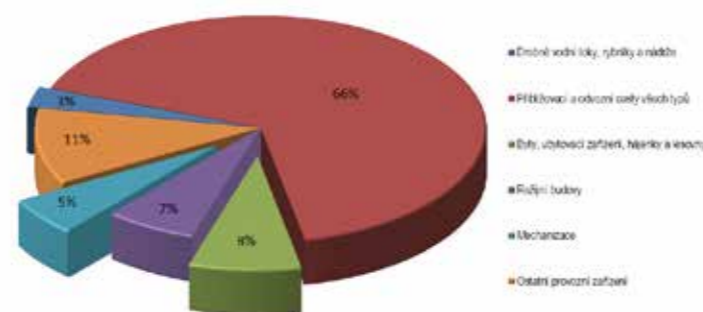
Průměrné zpeněžení dříví se v prvním čtvrtletí ještě drželo na slušné úrovni přes 1400,- Kč/m³, od měsíce května však víceméně stabilně klesalo jak vlivem poklesu cen nejméně kvalitních sortimentů s přebytkem na trhu (viz kapitola obchodní činnost), tak i vlivem sortimentní skladby produkce podniku, tvořené dřívím špatné kvality z nahodilých těžeb. Nejnižší úroveň dosáhlo zpeněžení dříví v měsíci listopadu s průměrnou měsíční cenou 1159,34 Kč/m³.

Náklady na pěstební činnost opět zaznamenaly podstatné meziroční

zvýšení - jako odraz stále se zvyšující hladiny těžby dříví a dosáhly částky 365,5 mil. Kč, což představuje meziroční vzestup o 80,9 mil. Kč. Průměrný náklad pěstební činnosti na m³ těžby předchozího roku se zvýšil z 259,- Kč/m³ na 293,- Kč/m³.

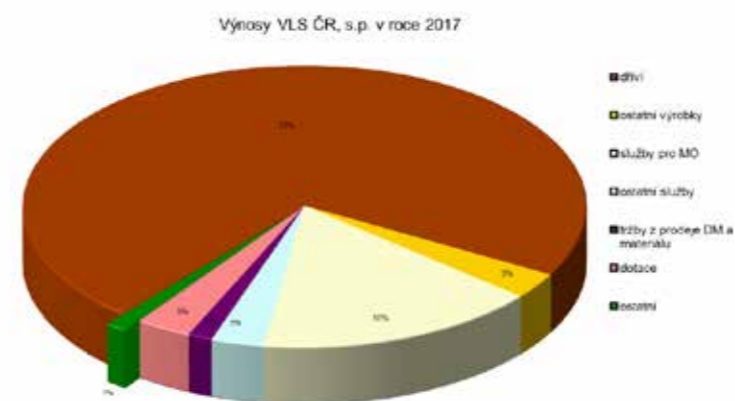
Stejně jako předchozích letech byla přiměřená pozornost věnována zlepšení stavu infrastruktury prostřednictvím nákladů na opravy a udržování dlouhodobého majetku. Procentický podíl jednotlivých typů oprav zachycuje připojený graf:

Opravy a udržení dlouhodobého majetku

Z hlediska celkových výnosů a nákladů skončil uplynulý rok s ohledem na výši těžby a dodávek dříví opět nad čísly roku předchozího. Celkové výnosy dosáhly 2.921 mil. Kč a jsou tak vyšší o 340,5 mil. Kč proti roku 2016, celkové náklady jsou při 2.544 mil. Kč o 300,5 mil. Kč vyšší než v roce předchozím; pokud bychom odečetli meziroční změnu stavu rezerv v obou porovnávaných letech (bez rezervy na daň z příjmů právnických osob), byly by vyšší o 307,8 mil. Kč, což koresponduje s vyšším objemem výroby v roce 2017.

Ve struktuře výnosů VLS za rok 2017 jsou samozřejmě hlavní položkou tržby za dříví (72% celkových výnosů), významný je i celkový objem výkonů pro Ministerstvo obrany (16%), který opět zaznamenal meziroční nárůst - tentokrát o 83,8 mil. Kč na celkových 472,8 mil. Kč (z části také výkony, provedenými v muničním skladu Vrbětice na žádost velitele zásahu mimořádné události), případně další složky výnosů, jak dokumentuje následující graf:

Na celkovém objemu výnosů se tržby za zboží, výrobky, služby a zbytný majetek podílí z 95,6 %, zbytek tvoří položky, které nemají charakter tržeb, např. plnění pojišťoven, finanční výnosy a zejména dotace (3,18%, převážně do zemědělství).

roční výnos) dostatečně vysoký na to, aby zajistil finanční stabilitu podniku v případných nepříznivých obdobích a kryje celkový stav rezerv, které po meziročním zvýšení o dalších 142 mil. Kč (bez rezervy na daň z příjmů) dosáhly celkové hladiny 1278 mil. Kč.

Celková účetní hodnota aktiv se meziročně zvýšila o 190 mil. Kč. Na tomto nárůstu se podílí dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek objemem +142,3 mil. Kč - zvýšení zůstatkových cen je odrazem značných prostředků, vložených v uplynulém roce do investic (celkem 327,3 mil. Kč na účtech pořízení majetku 041 a 042). Část volných finančních prostředků na účtech podniku byla použita ke zvýšení hodnoty dlouhodobého finančního majetku (+381,3 mil. Kč), zejména formou nákupu cenných papírů prostřednictvím služeb správce portfolia. To se, společně s odvodem 400 mil. Kč z fondu zakladatele do státního rozpočtu, projevilo v citelném poklesu peněžních prostředků (-492,2 mil. Kč). Přesto je však celkový stav oběžných aktiv (1874 mil. Kč) společně s potenciálním výnosem z prodeje cenných papírů (garantována je nejen jistina, ale i 3%

Zůstatky na účtech rezerv k 31. prosinci 2017 (bez rezervy na daň z příjmu)	
Rezervy celkem	1 278 057 tis. Kč
Rezerva na pěstební činnost	612 016 tis. Kč
Rezerva na rekultivaci lomu	45 tis. Kč
Rezerva na odstupné	6 028 tis. Kč
Rezerva na řešení následků kalamit	636 000 tis. Kč
Rezerva na výstrojní součásti	23 967 tis. Kč

Tento příznivý stav, společně s nulovým zadlužením podniku, se také odráží v nejvyšším možném ratingovém hodnocení, které podniku přiznala 20. ledna 2015 agentura Moody's na stupni Aaa.cz a které v průběžném monitoringu agentury stále platí.

Výsledek hospodaření VLS před zdaněním ve výši necelých 443 mil. Kč se po zaúčtování rezervy na daň z příjmů (-76 mil. Kč), doúčtování rozdílů

mezi rezervou na daň z příjmu z roku 2016 a skutečně odvedenou daní (+2,3 mil. Kč) a proúčtování odložené daně (+8,0 mil. Kč) dostává na hodnotu 377 mil. Kč čistého zisku k rozdělení.

Zdeněk Mocek,
ekonomický náměstek

UMĚLÁ OBNOVA LESA U VLS SE ZAMĚŘENÍM NA KALAMITNÍ PLOCHY

Vojenské lesy a statky ČR, s. p. (dále jen VLS) jsou státním podnikem spravujícím 126 tis. hektarů lesních pozemků v České republice. Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou rozděleny do 35 lesních hospodářských celků.

Popis stavu

Do roku 2013 probíhalo hospodaření v lesích v rámci standardních hodnot, co se týče výše celkové těžby a plochy umělé obnovy lesa. Výjimkou byl samozřejmě rok 2007, kdy ve dnech 18. a 19. ledna došlo k zásadnímu poškození lesních porostů způsobených orkátem Kyrill a u VLS, především u divize Horní Planá, bylo vytěženo celkem 1 389 tis. m³ (z toho 1 280 tis. m³ nahodilé těžby) v následujících letech obnoveno více než 1 500 ha ročně, což znamenalo navýšení o cca 400 hektarů oproti dosavadnímu dlouhodobému průměru.

Položka	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Obnova lesa celkem	1293	1537	1543	1508	1498	1547
- z toho obnova na holině	913	1181	1127	1037	983	941
- z toho přirozená obnova	148	149	212	238	262	288
- podíl přirozené obnovy	16	13	16	18	21	23
- z toho opakované zalesnění	232	207	204	233	253	318
- podíl opakovaného zalesnění	18	13	13	15	17	21
Nezdar zalesnění	220	156	225	227	323	253
- podíl nezdarů zalesnění	17	10	15	15	22	16

Maximální decenální celková výše těžeb pro VLS činí 10 960 tis. m³, což znamená roční výši 1 096 tis. m³. Až do roku 2015 se skutečně provedená těžba VLS (s výjimkou výše uvedeného roku 2007) pohybovala do výše maximální celkové těžby. Zásadním zlomem pro extrémní nárůst nahodilých těžeb a tím i celkové těžby byl rok 2015, kdy se z důvodu extrémně nízkého úhrnu srážek, jednalo o největší sucho od roku 1961. V mezidobí

od roku 1961 do roku 2015 se významné sucho projevilo také v letech 1973, 1983, 1992 a 2003. Skokovým navýšením plochy holin z nahodilých těžeb a i vlivem zvýšeného nezdarů zalesnění po úsušku z roku 2015 byla odstartována jednak vyšší potřeba sadebního materiálu lesních dřevin pro umělou obnovu lesa a zároveň významná změna podílu jednotlivých dřevin v obnovním cíli při zalesňování.

Položka	2013	2014	2015	2016	2017	2018 *
Obnova lesa celkem	1449	1618	1816	2188	2618	3072
- z toho obnova na holině	879	1019	1188	1399	1927	2564
- z toho přirozená obnova	294	246	289	258	266	114
- podíl přirozené obnovy	25	19	20	16	12	
- z toho opakované zalesnění	276	353	339	532	425	508
- podíl opakovaného zalesnění	19	22	19	24	16	
Nezdar zalesnění	317	311	539	398	477	
- podíl nezdarů zalesnění	22	19	30	18	18	

K zatím poslednímu razantnímu navýšení v obnově lesa dochází v roce 2018, kdy je projektovaná plocha zalesnění 3 072 ha (z toho na divizi Lipník nad Bečvou 2 083 ha, což

znamená celkové množství 20 445 tis. ks sazenic (z toho na divizi Lipník nad Bečvou 13 606 tis. ks).

Sazenice lesních dřevin v tis.ks	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Projekt	7 395	9 352	9 356	11 512	12 894	20 445
Skutečnost	7 567	9 312	10 134	12 676	15 250	?

VLS obnovují kalamitní plochy prakticky bezprostředně. Jen na divizi Lipník nad Bečvou jsme z průměrného ročního množství zalesňovaných sazenic 1,5 mil. ks v letech 2007 - 2013 během let 2014 - 2018 navýšili zalesňované množství téměř desetinásobně, na více než 13 mil. ks, což je o cca 50 % více než množství, které při standardním objemu těžby až do roku 2015 zalesňovaly celé VLS.

Zároveň se zvyšující se potřebou sazenic se v kalamitních oblastech zásadně mění potřeba zastoupení jednotlivých dřevin při obnově lesa. Výrazně se zvyšuje dřevinná skladba ve prospěch listnatých dřevin, především buku lesního. Neznamena to však, že bychom od výsadby smrku zcela ustoupili, jeho zastoupení v obnovním cíli je však méně než poloviční oproti stavu před deseti lety.

V roce 2007 bylo zastoupení smrku při obnově 48 %, v roce 2018 je to 20 %. Naopak v případě buku bylo zastoupení v roce 2007 37 % a v roce 2016 je to již 55 %. V absolutních číslech narůstá i množství zalesňované borovice lesní a modřínu opadavého.

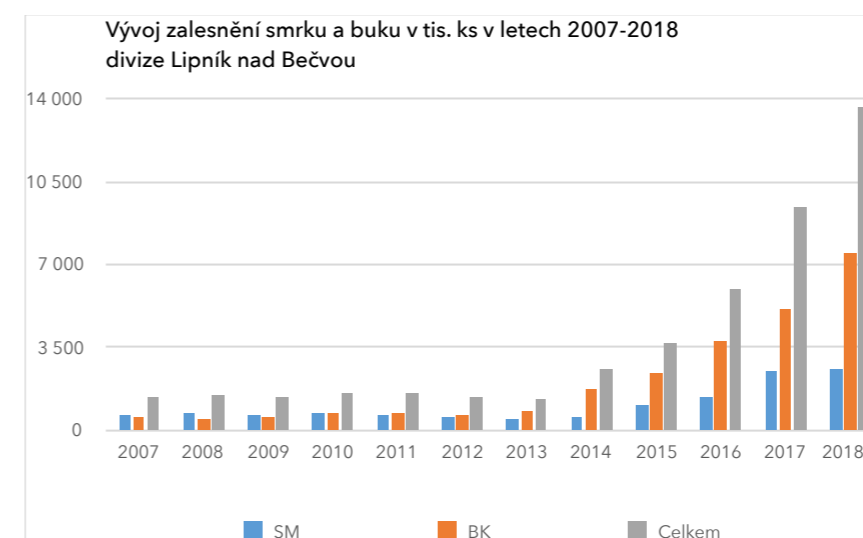
Výše uvedené příčiny a důsledky startují snahu o změnu přístupu k obnově lesa, která má za cíl **vytvořit druhově bohaté a prostorově diferencované** lesní porosty.

K dosažení uvedeného cíle činí VLS konkrétní kroky, které začínají zpracováním koncepce hospodaření v podobě rámcových směrnic pro hospodářské soubory významně zastoupené v kalamitních oblastech a poté realizací opatření v oblasti semenářství, zajištění sadebního materiálu a prováděním výsadeb na kalamitních holinách.

Rámcové směrnice hospodaření

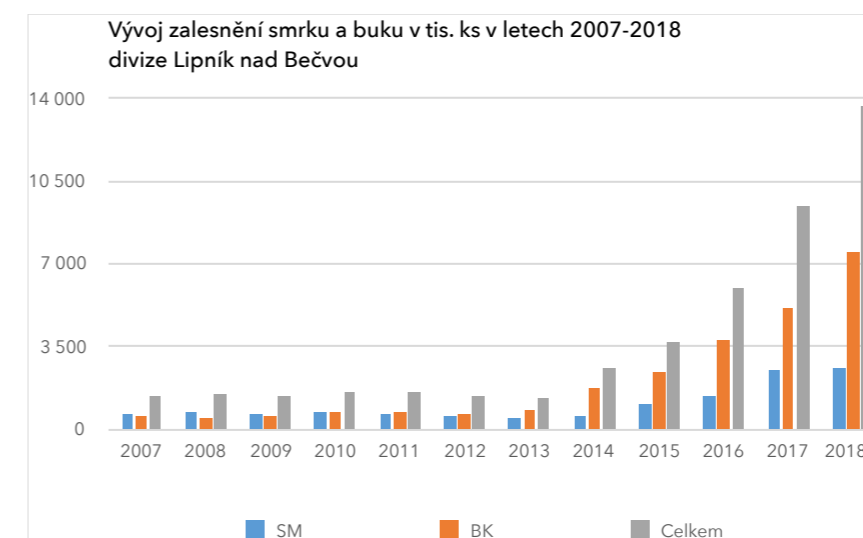
Rámcové směrnice hospodaření reagující na kalamitní stav jsou v letošním roce využívány při zpracování LHP pro LHC Bruntál na období 2019 - 2028. Dále budou aplikovány při zpracování dalších LHP v letech 2019 pro LHC Potštát, 2020 pro LHC Libavá, 2021 pro LHC Velký Újezd a 2013 pro LHC Hlubočky.

Rámcové směrnice hospodaření navozují **změnu druhové skladby**, která spočívá v navýšení podílu původních dřevin, a to zejména dřevin listnatých s ekologickou amplitudou odpovídající očekávaným změnám klimatu, na holinách spočívá v dostatečném uplatnění sukcesních a přípravných dřevin. V praxi to znamená především podstatné snížení zastoupení smrku v 1. až 5. LVS (dle současného vymezení) a jeho nahrazení dubem (především dubem zimním, na vodou ovlivněných stanovištích i dubem letním), bukem lesním, habrem obec-

V letech 2016 - 2017 výrazně vzrostla potřeba zalesňování přípravnými dřevinami, především olší a osikou.

V menší míře je využíván i jeřáb. V případě obnovy lesa břízou jsou používány především sje.

LHC Bruntál (květen 2018)

ným, lípami (především lípou srdčitou), třešní ptačí, javory, z jehličnanů pak jedlí bělokorou (zejm. na vodou ovlivněných půdách), v menším rozsahu i borovicí lesní (v místech s nižším rizikem námraz a ledovky, důležitý je vhodný - chlumní ekotyp), dále modřínem opadavým a z introdukovaných dřevin douglaskou tisolistou, popř. jedlí obrovskou (v únosném podílu). Jako krycí spodní etáž pod světlostnými dřevinami s dlouhou produkční dobou je možné použití i přehlížený a opomíjený tis červený (je však silně poškozován zvěří a vyžaduje dlouhodobou ochranu). Na holinách z nahodilých i úmyslných těžeb a na plochách se spontánní sukcesí se předpokládá široké využití sukcesních a přípravných dřevin (břízy, osiky, olší, jeřábu, jívy, krajní situací i spontánní obnovy keřů) pro pozdější obnovu klimaxových dřevin a přirozenou revitalizaci půd (Zatloukal, 2017).

Pro **zvýšení druhové diverzity** lze obecně doporučit, aby obnovované porosty tvořily nejméně tři dřeviny, z nichž každá bude mít zastoupení minimálně 20 % (zkráceně princip „minimálně 3 x 20 %“) (Zatloukal, 2017).

Na **zvýšení prostorové diverzity** se podílí vedle uspořádání výškového a tloušťkového i druhová skladba a způsob smíšení. Zvýšení prostorové diverzity snižuje riziko plošných rozpadů lesa. Značnou prostorovou diverzifikaci porostů lze dosáhnout již zmíněnou postupnou podsadbou a později navazující obnovou sukcesních dřevin dřevinami cílovými.

Dlouhodobého zvýšení vertikální rozrůzněnosti porostů lze dosáhnout podsadbami starších porostů světlostných dřevin stinnými dřevinami tvořícími spodní etáž, která může mít zároveň krycí a meliorační funkci a přispívat k tvorbě kvalitních kmenů horní etáže. Trvale vysokou a kontinuálně se obnovující vertikální i horizontální prostorovou diverzitu však lze dosáhnout pouze uplatňováním nepasečných způsobů hospodaření, což ovšem předpokládá v mnoha směrech zásadní změny (Zatloukal, 2017)

Zajištění osiva pro výrobu sazenic

Kromě standardních sběrů semenného materiálu z porostů uznaných ke sběru osiva mají VLS v oblasti Libavě založen semenný sad smrku ztepilého (založen v roce 2012) a v rámci VLS několik porostů listnatých dřevin

Porost buku lesního cíleně podporovaný k fruktifikaci a připravovaný ke sběru osiva (Plumlov, únor 2018)

(DB a BK) cíleně připravovaných pro podporu fruktifikace a sběr osiva.

V letošním roce byly provedeny sběry roubů z ortetů borovice lesní za účelem výroby roubovanců pro založení semenného sadu.

Zajištění sadebního materiálu

Sadební materiál pro obnovu kalamitních holin u divize Lipník nad Bečvou je zajišťován ze tří zdrojů. Z celkového množství 13 mil. ks pro rok 2018 je 10 mil. ks (77 %) zajišťováno jako součást rámcových smluv na dodávky materiálu a služeb v péstební činnosti.

Zbývající 3 mil. ks jsou částečně (1,5 mil. ks) dodávány ze zdrojů Správy lesních školek VLS, která zajišťuje i dodávky sazenic pro pět ostatních divizí VLS a částečně (1,5 mil. ks) jsou zajišťovány nákupem sadebního materiálu, za jehož účelem byla uzavřena rámcová dohoda na období 4 let v hodnotě 80 mil. Kč.

Sadební materiál smrku ztepilého a buku lesního založený v místě výsadby (Lipník n.B., duben 2018)

Provádění výsadeb na kalamitních plochách

Zalesnění rozsáhlých kalamitních ploch je logisticky velice náročnou záležitostí a vyžaduje kvalitní projektovou a organizační přípravu provozních pracovníků. Zajištění sazenic je

jen prvním krokem, důležitější ovšem je jejich šetrná přeprava, uskladnění před výsadbou, doprava na místo zalesnění a vlastní výsadba.

Rozsáhlé holiny jsou před vlastním zalesněním rozčleněny do tzv. péstebních bloků o velikosti do 5 ha, které jsou od sebe odděleny 6 m širokými linkami, pokud tento účel nesplňují lesní cesty, stávající průseky nebo vodní toky.

Vlastní výsadba je prováděna podle předem daného prostorového uspořádání, které vychází především z typologického mapování a stanovištních nároků jednotlivých druhů dřevin. Snahou je vytvořit porosty s minimálně třemi dřevinami, kdy je každá z nich zastoupena minimálně 20 %. Zároveň jsou v každém péstebním bloku k výsadbě plánovány nebo z přirozené obnovy podporovány přípravné dřeviny jako olše, břízy, osika nebo jeřáb.

Většina ploch je po těžbě připravena k zalesnění drtičem klestu a vzniká tak poměrně silná vrstva štěrky (10 - 20 cm). Před vlastním vykopáním jamky je nutné vrstvu štěrky odstranit a výsadbu provést do minerální země.

Důležité je vytvořit v obnovovaných porostech bohaté druhové zastoupení dřevin tak, aby generace lesníků, které přijdou po nás, měly větší možnost výběru a eliminovala se tak situace, že plošným poškozením jedné dřeviny dojde k likvidaci celého stromového patra lesního ekosystému.

*Pavel Češka,
vedoucí oddělení lesní výroby*

Literatura:

KOLEKTIV AUTORŮ. Výroční zpráva 2016. Praha: VLS ČR, 2013.

ZATLOUKAL V. Návrh obecných zásad hospodaření - podklad pro rámcové směrnice hospodaření pro lesní hospodářské celky na území VLS ČR, s. p. (divize Lipník nad Bečvou), 2017.

LHC Hlubočky - sběr roubů borovice lesní (březen 2018)

Sadební materiál smrku ztepilého a buku lesního založený v místě výsadby (Lipník n.B., duben 2018)

Příprava plochy pro zalesnění (LS Velký Újezd, duben 2018)

Jamková výsadba smrk ztepilého a buku lesního (tzv. dvojsadba) (LS Velký Újezd, duben 2018)

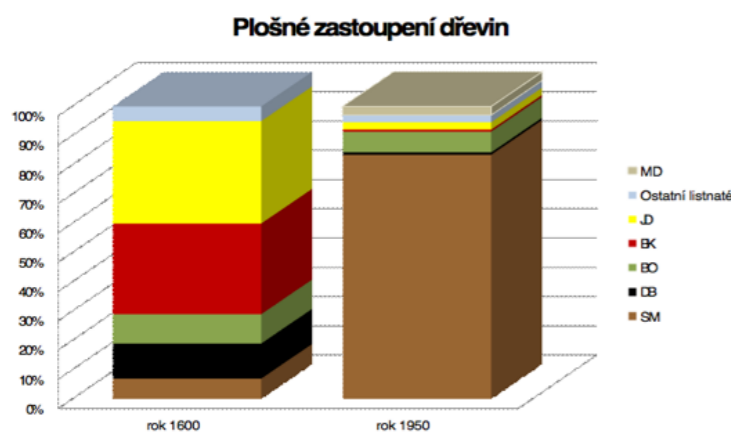
ZMĚNA DŘEVINNÉ SKLADBY V BRDECH

V současné době divize hospodaří na 28.340 tis. ha lesní půdy, z toho zhruba 22.500 ha se nachází na území bývalého Vojenského újezdu, dnes CHKO Brdy. Důležité pro pochopení zdejších lesnických poměrů je to, že brdské centrum, kde je geologickým podkladem prvohorní kambrium a jeho slepence, je jednou z vege-

tačně nejméně příznivou oblastí ve střední Evropě. Z toho vyplývá, že i produkční schopnosti zdejších půd jsou slabé a se stoupající nadmořskou výškou ještě rychle klesají. Zatímco v našich pohraničních horách nastávají v nadmořských výškách 700 - 900 m optimální růstové podmínky a je zde největší produkce dřevní

hmoty, v podmínkách brdského centra na náhorních rovinách lesní porosty spíš jen živoří a jsou produkčně velmi slabé...

Chudému a kyselému geologickému podloží a jeho špatné propustnosti můžeme však vděčit za to, že smrkové porosty zde zatím nejsou tolik ohrožené těmi škodlivými činiteli, které jsou hlavní příčinou odumírání smrčín na severní Moravě (primárně sucho, následně václavka a kůrovci). Můžeme konstatovat, že lýkožrout smrkový je zde trvale v základním stavu. Pokud se dodržují základní principy prevence, nebyl dosud s kůrovcem problém. Samozřejmě po extrémním suchu v roce 2003 a v menší míře též 2015 se objevily v mladších porostech skupiny smrků napadené lýkožroutem lesklým; ten

V levém sloupci grafu je předpokládané druhové složení lesů středních Brd zhruba kolem roku 1600 - tedy ještě před zásadním ovlivněním těžbou - a v pravém sloupci skutečné zastoupení hlavních dřevin v roce 1950. Do poloviny 20. století se v Brdech totiž téměř neprojevovaly snahy o změnu druhové skladby vyplývající z velkoplošného holosečného hospodaření. Zde musíme konstatovat, že střední Brdy jsou oblastí s takřka totální změnou dřevinného složení ve prospěch smrku.

Dřevina	rok 1600	rok 1950
SM	7	83,5
DB	12	0,8
BO	10	7,1
BK	31	0,7
JD	35	2,5
Ostatní listnaté	5	2,5
MD		2,9

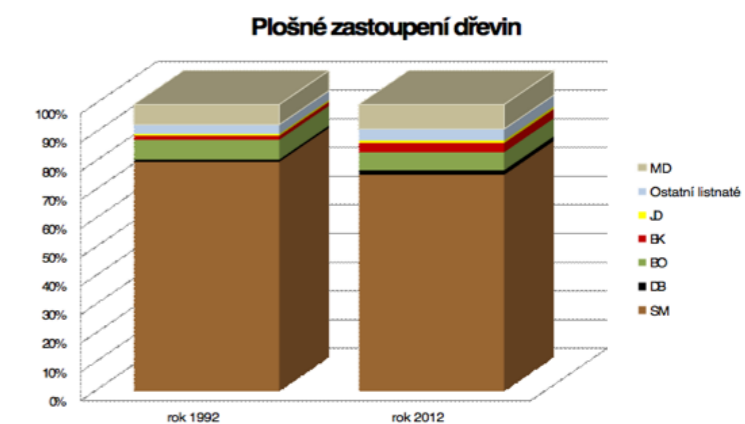
se však dál nešířil. Nastalo to většinou v přehoustlých porostech před první probírkou; intenzivními výchovnými zásahy lze tomuto předcházet. Po roce 2015 a po loňském jarním suchu se též objevily skupiny uschlých smrků v přehoustlých nárostech či mlazinách z přirozeného zmlazení. Tento jev též vyzývá k zahájení výchovy co nejdříve.

Neměli bychom však věřit tomu, že tento příznivý stav bude trvat napořád. Jednak s každou další generací smrku dochází k dalšímu ochuzování a zhoršování produkční schopnosti půdy. Klimatická změna se nám ani v Brdech zřejmě nevyhne, a podle prognózy zde bude znamenat posun o jeden až dva vegetační stupně během následujících osmdesáti let. Čili ze 6. LVS bude v lepším případě 5., nebo spíš 4. LVS, atd. Pokud zde mají lesní porosty plnit nadále veškeré své produkční a mimoprodukční funkce, je nezbytná postupná změna dřevinné skladby ve prospěch melioračních dřevin, jako je (podle konkrétního stanoviště) buk, jedle, dub, javor, lípa. Z jehličnatých dřevin mají do budoucna určitě větší perspektivu rovněž modřín a borovice.

Dřevina	rok 1992	rok 2012
SM	80	75,4
DB	0,8	1,6
BO	6,9	6,3
BK	1,4	3,2
JD	0,6	0,9
Ostatní listnaté	3,3	4
MD	7	8,5

Předpokládá se, že původními, nejvíce rozšířenými dřevinami lesů středních Brd byla zejména jedle a buk, a to především na svazích. Podle historických průzkumů byl hojný i dub často smíšený s borovicí, a to i na nejvyšších brdských hřebenech v důsledku vegetačního zvratu umocněného chudostí půd. Autoch-

tonní výskyt smrku je prokázán zejména v chladných a vlhkých dnech údolí a na zrašelinělých stanovištích. Časté byly i olšiny na zamokřených místech. Na bohatších stanovištích, často kamenitých, se jen sporadicky vyskytovaly ostatní listnáče, jako javory, lípy, jilmy, jasan.

Poznámka: data jsou vždy z posledních LHP pro jednotlivé LHC, a sice v rozmezí let 2009 - 2014, resp. 1989 - 1994.

Jak je patrné ze srovnání údajů za rok 1950 a 1992, za čtyřicetiletou éru socialismu se zásadním způsobem změna druhové skladby neprojevila (zastoupení buku se zvýšilo o pouhých 0,7 %, zato zastoupení jedle kleslo o téměř 2%). Období posledních zhruba dvaceti let je však v tomto směru prokazatelně pozitivní. Zákon o lesích platný od 1.1.1996 a jeho prováděcí vyhlášky mimo jiné jasně určuje povinnost používat při obnově lesa meliorační a zpevňující dřeviny v minimálním poměru, v našich podmínkách zhruba 25 - 30 %. Praktický dopad tohoto zákona lze doložit v zastoupení dřevin na LHC ve středních Brdech v absolutních číslech zhruba mezi lety 1992 - 2012 takto:

- úbytek plochy smrku o 1167 ha
- nárůst plochy modřínu o 315 ha (samovolným šířením - není obnovován uměle)
- nárůst plochy listnáčů: buk o 389 ha, dub o 180 ha, ostatní listnáče (bříza, olše, javor, jasan) o 152 ha; kromě břízy téměř vše z umělé výsadby

Zvyšování podílu listnatých dřevin v hektarech						
LHC	Období mezi roky	Buk	Dub	Jedle a douglaska	Ost. list.	Celkem
Jince	1991 - 2011	+ 82	+ 75	- 2	+ 61	+ 216
Obecnice	1994 - 2014	+ 116	+ 26	+ 35	+ 33	+ 210
Nepomuk	1989 - 2009	+ 55	+ 1	+ 10	+ 51	+ 117
Mirošov	1992 - 2012	+ 103	+ 70	+ 30	- 25	+ 178
Strašice	1992 - 2012	+ 33	+ 10	- 9	+ 32	+ 66
Celkem		+ 389	+ 182	+ 64	+ 152	+ 787

Komentář: při srovnání přírodních podmínek tvoří brdské centrum s nejméně příznivými podmínkami - sestupně: LHC Nepomuk, Obecnice

a Strašice. LHC Jince a Mirošov jsou již na většině území na vegetačně poněkud příznivějších stanovištích. Tomu odpovídá i to, že v Jincích

a Mirošově se ve větší míře zalesňuje dubem. Kategorii „Ostatní listnáče“ nelze objektivně hodnotit, protože se jedná vesměs o náletové dřeviny v kulturách, které se průběžně likvidují, pouze v malé míře o cenné listnáče jako javory, lípy, jasan příp. olše. Rozhodně je však všude vidět snaha o změnu druhové skladby, umožněná skokovým nárůstem oplocování kultur, počínaje začátkem 90. let.

Václav Perngr, vedoucí lesní správy Obecnice

KAMPAŇ V ZÁJMU LESA VYSVĚTLUJE FAKTA O KALAMITĚ

Doslova dramatickou situaci ve velké části lesů na území České republiky způsobenou klimatickými změnami, především pak dlouhotrvajícím suchem a úbytkem spodní vody, znají lesníci velmi dobře. Jinak je tomu ale v případě široké veřejnosti. Lidé nejčastěji zaznamenají ty nejvíce viditelné následky – tedy buď uschlé stromy, nebo již vykáčené plochy po

průměrnou roční teplotou a další extrémní projevy počasí, jako jsou stále častější vichřice, oslabuje stromy, zejména smrky, které pak nemají šanci odolávat škůdcům, jako je kůrovec nebo parazitická houba václavka.

Novináři mají možnost se přímo v terénu seznámit i s nejdůležitějšími kroky, kterým lesníci svým lesům

srážek, zvyšující se průměrné roční teplotě a akutní nutnosti zadržovat vodu v krajině mají uprostřed poškozených lesů větší váhu, než kdyby je novináři získávali na klasické tiskové konferenci pořádané například na ředitelství v zasedací místnosti. Velký zájem novinářů i diváků většina publikovaných výstupů potvrzuje, že tento formát byl dobře zvolený.

Po tiskových konferencích následovala v červnu také série setkání se starosty a dalšími zástupci samospráv obcí, které jsou lesnickými pracemi, tedy především těžbou kalamitního dřeva, nejvíce zasaženy. Po každém takovém setkání následovala i beseda s občany dané lokality. Spolupráce s místními či alespoň jejich zvýšená tolerance je pro zvládnutí kalamity strategicky důležitá. Vytěžené kalamitní dřevo je třeba co nejrychleji dostat z lesů a to se děje těžkými nákladními auty po místních komunikacích často procházejících přímo obcemi.

K besedě využil tým organizující kampaň také největší lesnickou akci na Moravě, kterou organizuje VLS – Armáda, lesnictví a myslivost na Libavě 2018. Akce měla daleko největší ohlas z celé série besed.

Stranou snahy podrobně informovat všechny zainteresované nezůstanou ani zástupci nejvíce postižených krajů, konkrétně Olomouckého, Moravskoslezského a Jihomoravského. Aktuální fáze informační kampaně vyvrcholila v Praze akcí, určenou pro poslance a senátory příslušných výborů a zástupce dotčených ministerstev.

Doufáme, že se nám i díky této informační kampani podaří dostat k široké veřejnosti informace o skutečném stavu českých lesů a o procesech, které v nich v těchto letech probíhají. A také o tom, že víme, jak přírodě pomoci a už tak činíme a máme první výsledky.

Jiří Polák, koordinátor za VLS

kalamitní těžbě. Nicméně většinou nevědí, co se s lesy děje a proč. Mnozí jsou navíc odkázáni na zprostředkované, často však účelově zmanipulované informace.

Vojenské lesy a statky se proto rozhodly spolu s Lesy ČR začít situaci vysvětlovat, a to i v širších souvislostech, některé již publikované informace upřesňovat či uvádět na pravou míru.

Během dubna a května proto proběhla série terénních tiskových konferencí Lesů ČR, z nichž některých se aktivně účastní i zástupci VLS. Jde o ta setkání s médii, která se konají v postižených oblastech, kde hospodaří také VLS.

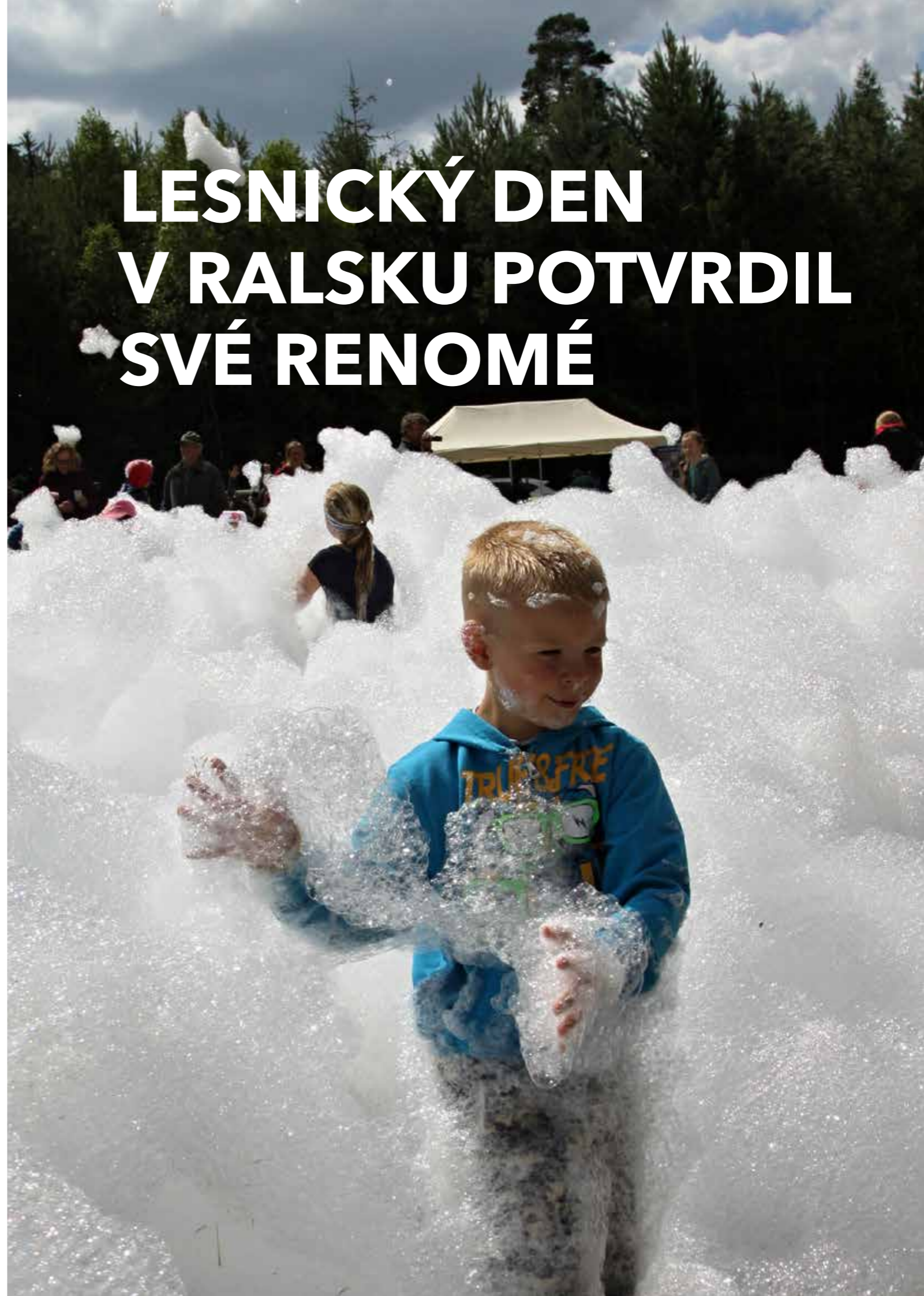
Hlavním cílem tiskových konferencí bylo seznámit média a jejich prostřednictvím širokou veřejnost s pravými příčinami chřadnutí lesů, především pak smrkových monokultur. Nedostatek srážek spojený s rostoucí

pomáhají přizpůsobit se klimatickým změnám co nejrychleji. Jde především o výsadbu odolnějších dřevin s hlubším kořenovým systémem, které nejsou tak citlivé na úbytek spodní vody. Oproti smrkům jde sice o hospodářsky méně hodnotné druhy dřevin, jako jsou například břízy, jilmy, třesně, osiky, olše, jeřáby a z jehličnanů především jedle, ale tyto dřeviny jsou kriticky důležité pro obnovu lesních porostů.

Setkání s novináři se účastnili vždy příslušný lesní správce, krajský ředitel (v případě VLS je to ředitel patřičné divize) a obvykle i někdo z vrcholového managementu – za VLS výrobní náměstek Libor Strakoš.

Novináři mohli zblízka vidět různé stupně poškození stromů, nenormální jevy, jako jsou smrky a borovice plodící již ve věku 20 či 30 let, nebo chřadnoucí porosty desetiletých smrků. I informace o prohlubujícím se suchu včetně ubývajících sněhových

LESNICKÝ DEN V RALSKU POTVRDIL SVÉ RENOMÉ

Dvačtyřicátým ročníkem akce v režii VLS na severu Čech proudily stejně jako v minulých letech i přes chladné počasí davy.

Přestože počasí největší lesnické akci zrovna nepřálo a teploty se pohybovaly výrazně pod červnovým normálem, návštěvnost v areálu vojenských

lesů Skelná huť v srdci bývalého vojenského prostoru nijak nezaostala za minulými ročníky. Sobotní návštěvnost tak oscilovala okolo desítky tisíc příznivců, na které čekal tradičně bohatý program. Vedle tradičního souboje dřevorubců na národním šampionátu v práci s motorovou pilou, který letos proběhl s rekordní účastí šesti desítek závodníků, mezi nimiž nechyběla zvučná jména včetně dvou mistrů světa ze zahraničí (více informací v reportáži z mistrovství), čekala na příchozí tradiční lákadla.

Mezi těmi největšími byla výstava trofejí a shozů z uplynulé lovecké sezóny z honiteb divize VLS Mimoň, představující desítky trofejí včetně medailových exponátů, a bohatý doprovodný program pro děti, jehož páteří byl tradičně zábavný víceboj, který v přilehlém lese pro malé návštěvníky přichystali lesní pedagogové vojenských lesů. Na rozdíl od souboje dřevorubců v této soutěži nebylo důležité zvítězit, ale zúčastnit se a bavit se. A na konci čekala na každého kluka či dívku stejně lákavá cena v podobě designového trička akce s lesními motivy.

Pro malé i velké návštěvníky pak byly na dvou podíích připraveny dvě dřevorubecké show, v nichž drsní muži předváděli především to, co dokáží se sekyrou v ruce. Tou první tradičnější by program Stihl Timbersport v režii vicemistra světa v této disciplíně Martina Komárka. Méně známou, avšak neméně atraktivní prezentací, byly ukázky sportovní disciplíny Eurojack, u níž se sledujícím tajil dech především při sledování dřevorubců ve výšce na stojícím kmeni stromu.

Prezentaci chovatelské přehlídky pro příznivce myslivosti pak doplňoval další program – od prezentace sokolníků, přes prezentaci loveckých plemen psů, mysliveckou hudbu v bravurním přednesu trubačů VLS z Lipníka nad Bečvou, až po stánky s vybavením pro lovce.

Mimořádně silná byla ostatně také prezentace lesnické a zemědělské techniky – od traktorů, přes vybavení až po harvestory a vyvážecí soupravy pro práci v lese. O tom, co tyto stroje dokáží, se ostatně mohl každý přesvědčit při sledování soutěže operátorů vyvážecích souprav. S těžkými stroji

se v ní prezentovali junioři, jejich výkon i tak udivoval milimetrovou přesností, s níž zvládali nástrahy a úkoly terénní trati v přilehlém lese.

Hasiči pak na louce předváděli historickou i moderní techniku a na louce vykouzlili obří pěnové pole, z něhož se ozýval desítky minut nepřetržitý dětský smích. Se strojem Sokol se pak

ve vzduchu objevili letečtí záchranáři, kteří předvedli simulované hašení lesního požáru se závěsným „bambívkem“ na vodu.

Zuřivě se tleskalo také vystoupení maržorettek. A hlad s žízni zaháněl každý dle své chuti s bohatého občerstvení, které bylo v nabídce po celou sobotu.

XVII. MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V PRÁCI S MOTOROVOU PILOU - POHÁR VLS 2018

Je již téměř tradicí, že menší či větší déšť skropí návštěvníky Lesnického dne v Ralsku. Nejinak tomu bylo i během letošního 42. ročníku. K dešti se tentokrát přidalo i poměrně chladné počasí, kdy se teploty pohybovaly kolem 15 °C, což byly paradoxně nejchladnější dny od počátku dubna. Co mohlo být méně příjemné pro návštěvníky Lesnického dne, bylo po téměř tropických teplotách předchozích dnů pro účastníky Poháru VLS - soutěžící, rozhodčí i technický personál jako dar z nebe.

Při pohledu na startovní listinu je zřejmé, že nárůst zájmu o klasický dřevorubecký sport, který nastal po pro Českou republiku relativně úspěšných mistrovství světa v letech 2014 a 2016 stále trvá. V letošním roce se na startovní čáře sešlo celkem šedesát soutěžících, z toho 34 profesionálů, 18 juniorů (závod-

níků do 24 let) a 8 začátečníků (začínajících závodníků v nejuniorovém věku, kteří mají na MČR maximálně 2 účasti). Kromě závodníků České republiky soutěžilo i 12 slovenských a 2 německých dřevorubců. Jedním z německých závodníků byl Uli Huber, absolutní mistr světa z roku 2014 ve švýcarském Brienzu a tradiční člen

německé reprezentace. Druhým mistrem světa ve startovní listině byl Marek Lubas, slovenský závodník, který se stal absolutním juniorským mistrem světa v polské Wisle v roce 2016. V neposlední řadě jsme mezi sebou opět přivítali Martinu Malzovou, jedinou ženu v jinak důsledně mužském startovním poli.

Ačkoliv Vojenské lesy a statky ČR jako organizátora velice těší narůstající zájem o dřevorubecký sport, nastává otázka jak neztratit kvalitu mistrovské soutěže na úkor kvantity. Z letošních zkušeností vyplývá, že maximální počet soutěžících, při kterém lze zachovat vysokou kvalitu organizace závodu je padesát. Při dvoudenním závodě a šedesáti soutěžících se provádění některých disciplín protáhlo od ranní sedmé hodiny až do pozdních večerních hodin, kdy upadá jak pozornost soutěžících, tak především rozhodčích a technického personálu. Ačkoliv byly posíleny disciplíny kombinovaný řez a přesný řez, kdy byla v letošním roce poprvé využita dvě pracoviště, není prakticky možné výrazně urychlit kácení tak, aby byla zachována veškerá pravidla bezpečného provádění disciplíny. Z důvodu zachování úrovně závodu bude organizátor zvažovat zavedení kvalifikačních kritérií, jak je to běžné například na mistrovských závodech v Německu. Měřítkem kvality jsou především dosažené body, kdy by kvalifikační limit v kategorii Profesionál měl být minimálně 1 200 - 1 300 bodů (v Německu 1 300) a u začínajících juniorů nebo začátečníků minimálně 1 100 bodů. Kvalifikovat se závodník může v průběhu minulého a aktuálního roku na mistrovství republiky nebo jakémkoliv jiném závodě v rámci Česka, Slovenska nebo jiné evropské země pořádaného dle pravidel IALC (International Association Logging Championship - www.ialc.ch). Jsme přesvědčeni, že zavedení kvalifikačních kritérií pro vrchol-

ný závod v České republice povede k zachování jeho úrovně a především bezpečnosti všech zúčastněných.

A jak tedy letošní, v mnoha ohledech výjimečný ročník Poháru VLS dopadl? Jednoznačně lze říci, že proběhl ve znamení propadu očekávaných favoritů a naopak se na stupních vítězů začaly objevovat zcela nové tváře, což přispěje ke zvýšení konkurence a je příslibem pro budoucnost. Důkazem předešlého tvrzení je už první disciplína - kácení. Mezi profesionály zvítězil Radovan Dlask před Miroslavem Chrustem a Miroslavem Dicsem. Radovan Dlask soutěží mezi profesionály teprve pátým rokem a Miroslavové Chrust s Dicsem dokonce teprve druhým, resp. třetím rokem. Radovan Dlask pokácel svůj kmen pouhé 2 centimetry od středu kolíku. Mezi juniory zvítězil Daniel Slovák před Jozefem Škvarkem a Markem Knotkem (VLS ČR - divize Karlovy Vary).

Ve výměně řetězu jsme se dočkali mnoha špičkových výkonů. První tři profesionálové se vměstnali do 11 vteřin, když nejrychlejší byl Marek Lubas za 9,30 s a za ním se seřadili Jaroslav Kukuc (10, 50 s) a Tomáš Kvasničák (10, 60 s). Ještě lepšího výkonu jsme byli svědky mezi juniory, kdy se prosadili začínající synové již slavných otců, Jan Anděl a Šimon Kukuc. Vítězem se stal Jan Anděl v čase 9, 15 s a za ním se seřadili úřadující juniorský mistr světa ve výměně řetězu Martin Švec (11, 30 s) a Šimon Kukuc (12, 25 s).

Protože začátečníci soutěží standardně s profesionály, jen v celkovém pořadí jsou vyhlášovani jako samostatná kategorie, stal se vítězem kombinovaného řezu závodník VLS z divize Plumlov, Jaroslav Štelc. Předčil i mistra světa, druhého v pořadí, Ulricha „Uliho“ Hubera a třetího Jiřího Anděla. Juniorský „kombiňák“ ovládl Ján Novotný před Tomášem Jánou a Antonem Jakubjakem.

Řez na podložce se mezi profesionály stal kořistí ryze českých závodníků. Zlato získal Karel Doubner před stříbrným Janem Poláčkem a bronzovým Pavlem Češkou reprezentujícím VLS. Mezi juniory zvítězil Anton Jakubjak před Matějem Procházkou a Tomášem Jánou.

Jako tradičně rozhodovalo o všem podstatném odvětvování. V kategorii profesionálů zvítězil Martin Pňáček, který odvětil za 16, 47 s bez toho, aby na kmeni po třiceti odříznutých větvích zůstal jediný suk nebo zárez. Stejně tak čistě si počínal i druhý Hubert Barták (17, 41 s), reprezentant VLS - divize Mimoň, a třetí Marek Lubas (19, 15 s). I pro dosažení prvních dvou míst mezi juniory byl podmínkou čistý kmen bez suku

PODPORA PUŠTÍKA KOLEGY Z HORNÍ PLANÉ SLAVÍ MIMOŘÁDNÉ ÚSPĚCHY

Z české přírody na desítky let zmizela, nyní se vrací. A její návrat do šumavské přírody překvapil i mnohé ornitology. Díky podpoře Vojenských lesníků, které pro kriticky ohroženého puštíka bělavého instalují ve vojenském újezdu Boletice desítky speciálních budek, dnes v jihočeském výcvikovém prostoru žije třetina tuzemské populace této druhé největší evropské sovy. Lesníkům na oplátku pomáhá chránit les před škodami na mladých lesních porostech způsobenými hlodavci.

V roce 2017 šumavská divize instalovala na území VÚ Boletice 30 ks budek pro puštíka bělavého, celkem od roku 2005 to činí 59 ks budek. Mimořádná početnost Puštíka bělavého v Ptačí oblasti Boletic tvoří dle výzkumu 19 teritorií, což je třetina celkové odhadované populace v České republice.

„Úspěšnost v obsazení budek se pohybuje okolo 30 procent. V roce 2018 bude probíhat monitoring, náhrada za poničené budky a zhodnocení obsazenosti budek. Za uplynulé období bylo ještě vyvěšeno 90 budek pro sýce rousného a deset pro poštolku obecnou,“ bilancuje hlavní inženýr divize VLS v Horní Planá Michal Frnoch.

Puštík bělavý byl ještě koncem 18. století na Šumavě poměrně hojně rozšířeným dravcem, ve dvacátých letech minulého století však jeho stavy v Česku začaly klesat a v roce 1930 již byla tato sova na české, ale i rakouské a německé straně Šumavy považována za vyhubenou.

Do šumavských hvozdů byl opětovně uměle vysazen v roce 1995 a ornitologové od té doby pečlivě sledují jeho stavy. Podporu pro návrat tohoto vzácného dravce přitom získali právě u našeho státního podniku.

„Snažíme se podporovat hnízdění tohoto dravce v našich lokalitách, významně se podílí na udržení základního stavu drobných myšovitých hlodavců, kteří nám poslední roky dělají škody zejména na zajištěných kulturách buku, jedle a klenu,“ uvedl ředitel divize VLS Horní Planá Petr Král.

Hlodavci jsou schopni na 16ti tisících hektarech vojenských lesů ve správě hornoplánské divize zpusťit ročně až dva hektary lesa.

Výsledky, které snahy kolegů z Horní Plané přinesly, překvapila i ochránce přírody. „Bylo velmi překvapivě zjištěno, že puštík bělavý se vyskytuje běžně prakticky na celém území v západní části Ptačí oblasti Boletice. Tato pro Šumavu doposud zcela mimořádná početnost řadí puštíka bělavého ve sledovaném území mezi nejběžnější druhy lesních sov, dosahujících hnízdní hustoty jednoho páru na několik km² lesních porostů. Na základě těchto aktuálních údajů je nutno i výrazně přehodnotit odhad celé šumavské populace puštíka bělavého,“ tvrdí Ing. Bohuslav Kloubec, Ph. D. z České společnosti ornitologické.

a zářezu. Zvítězil Anton Jakubjak (23, 43 s) před Martinem Švecem (25, 33 s). Na třetím místě byl sice rychlejší Jan Anděl (21, 92 s), ale zanechal po sobě jeden suk penalizovaný dvaceti trestnými body.

Celkové pořadí kategorie Začátečník ovládl stejně jako v loňském roce Jaroslav Štelc (VLS) před Pavlem Češkou (VLS) a třetím v pořadí Zbyňkem Weningerem. Nejlepším juniorem se stal Anton Jakubjak, stříbro získal Jan Anděl a bronz Ján Novotný. Kategorii Profesionál ovládl Marek Lubas před druhým Jiřím Andělem a třetím Ulim Huberem.

Protože v celkovém pořadí se mezi tři nejlepší profesionály nevměstnal žádný z juniorů ani začátečníků, kopírovalo absolutní pořadí bez rozdílu kategorií pořadí kategorie Profesionál, tj. první Marek Lubas, druhý Jiří Anděl a třetí Uli Huber.

Mistrem České republiky pro rok 2018 se stal celkově druhý v pořadí Jiří Anděl.

Velice prestižní kategorii družstev ovládl Stihl Team Slovakia ve složení Marek Lubas, Jaroslav Kukuc, Tomáš Kvasničák a Šimon Kukuc před mezinárodně složeným International Teamem (Andreas Vollmann, Josef Kučera, Radovan Dlask a Uli Huber) a týmem Dolmar CZ (Jiří Herzog, Jiří Anděl, Vladislav Kalenda a Jan Anděl).

Týmová štafeta se stala kořistí závodníků VLS soutěžícími pod názvem „Dřeváci A“ ve složení Hubert Barták,

Jiří Kadavý, Pavel Češka a Jindřich Fazekaš. Především díky druhému nejlepšímu času, ani jednomu spadlému kotoučku ze stojícího polene a jen jedné penalizaci za neoběhnutí stojícího polene předčili druhý Stihl Team Slovakia (Marek Lubas, Jaroslav Kukuc, Tomáš Kvasničák a Šimon Kukuc) a třetí Dolmar CZ (Jiří Herzog, Jiří Anděl, Vladislav Kalenda a Jan Anděl).

Jako tradičně chci na závěr vyjádřit obrovský dík všem, kteří se podíleli na organizaci XVII. mistrovství České republiky v práci s motorovou pilou – organizátorům z VLS, a to především z divize Mimoň, technickému personálu z lesnické školy v Hejnicích a rozhodčím z VLS, lesnických škol v Hejnicích, Žluticích, Trutnově a Svobodě nad Úpou i z Lesů České republiky.

Nezbývá než Vás všechny pozvat na XVIII. mistrovství ČR a popřát mnoho štěstí a úspěchů reprezentaci České republiky, která odjíždí 31.7. 2018 ve složení Martin Pňáček, Jindřich Fazekaš, Hubert Barták, Martin Švec a Martina Malzová na mistrovství světa do norského Lillehammeru.

*Pavel Češka,
vedoucí oddělení lesní výroby*

ARMÁDA, LESNICTVÍ A MYSLIVOST NA LIBAVÉ 2018

Šestý ročník akce s názvem Armáda, lesnictví a myslivost na Libavé letos připadl na sobotu 16. 6. 2018. Areál Heřmánky hostil téměř 6 500 návštěvníků z řad milovníků myslivosti, lesnictví, kynologie a chladnokrevných koní. Početnou skupinu tvořily také rodiny s dětmi, které přilákal bohatý program lesní pedagogiky. Oproti loňskému roku nám přálo i počasí, úspěchu tedy nic nestálo v cestě.

Oficiální zahájení akce se ujali přednosta ÚÚVÚ Libavá pplk. Ing. Ladislav Zakuřanský a ředitel divize VLS Lipník nad Bečvou Ing. Jaroslav Nerad. Chovatelská přehlídka zvěře ulovené v honitbách VLS ČR, s. p., divize Lipník n. B., je stěžejní součástí dnes již tradiční akce „Armáda, lesnictví a myslivost na Libavé“. Trofeje zvěře parohaté i rohaté svědčí o kvalitě zvěře, která se v honitbách VLS vyskytuje. Standardně jsou pak doplněny „zbraněmi“ ulovených divočáků a jeleními shozy, nalezenými na jaře 2018 v honitbě Libavá, popřípadě v sousedních honitbách. Shozy jelenů jsou důležitým doplňkem k trofejím ulovených kusů, protože nám podávají svědectví o tom, jaká zvěř se v honitbě, po provedeném průběžném odstřelu v loňském roce, vyskytuje.

Letošní přehlídka nám potvrdila správnost dlouhodobě směřované snahy v chovu jelení zvěře, jejímž cílem jsou pro přírodní prostředí únosné stavy této zvěře s trvalou produkcí trofejích starých jelenů, dosahujících hodnot přes 200 bodů CIC. V letošní kolekci bylo takových jelenů pět, z toho byli dva zlatí. O kvalitě jelení zvěře na Libavé a o tom, že zde tato zvěř našla svůj původní lesostepní způsob života, svědčí dalších třicet čtyř trofejích s bodovou hodnotou přes 170 bodů CIC.

S ohledem ke stavu lesních porostů v Oderských vrších, především s ohledem k rozpadu starších smrkových porostů a vzniku velkého množství lesních kultur, bylo v posledních dvou letech přistoupeno, především v lesních částech honiteb, k radikálnímu snížení stavů srnčí zvěře. Tato zvěř, jako zvěř stanovištní, může působit největší škody právě na odrůstajících lesních kulturách, proto bylo dočasně odstoupeno od kritérií průběžného lovu u srnčí zvěře a toto opatření bylo následně rozšířeno i na zvěř daňčí. Výraznou raritou v kolekci trofejích srnčí zvěře byl pak úlovek srnce „parukáře“ na LS Potštát.

Průběžný lov mufloní zvěře, jako zvěře, vyskytující se v okrajové části

honitby Libavá, prokazuje disciplinovaný přístup personálu i kvalitu populace, jež je však ovlivněna trvalým výskytem rysa ostrovida.

Dne 27. 6. 2017 byla na území České republiky otevřena zcela zvláštní kapitola života černé zvěře. Vydáním „Mimořádných veterinárních opatření“ byla nastavena nová pravidla v přístupu k černé zvěři, která jsou v různých částech České republiky chápána a pojímána různě. Nejdůležitějším požadavkem ve stávající situaci je snížení jejích stavů, přičemž zde vždy bude důležitou roli hrát zdravý selský rozum při hodnocení dopadů šíření AMP. I v rámci honiteb divize Lipník n. B. byl zvýšen odlov divočáků především za účelem snížení stavů.

Neodmyslitelnou součástí akce je prezentace armády ČR, která letos představila tank T72, bojové vozidlo pěchoty Pandur, BVP 2, ale také ruční zbraně a základní výbavu vojáka na bojové mise.

Kombinovaná soutěž chladnokrevných koní byla kvalifikačním závodem v seriálu nominací na MČR v této disciplíně. Rekordní počet koní, 17 párů, prezentovalo práci kočich z České republiky i Slovenska. Divákům se předvedli tradiční slezští norici, českomoravští belgici, ale také u nás méně známí francouzští a polští chladnokrevníci a starobylé plemeno ardenských koní. V soutěži, která se skládala ze tří disciplín: formanská jízda, ovladatelnost koně a slalom s kládou a těžký tah, si prvenství se svými koňmi vybojoval pan Michal Bančík.

Kdo se vydal na Heřmánky s dětmi, rozhodně nevynechal program lesní pedagogiky. Na trávníku za vystavenými trofejemi bylo pro soutěžící připraveno osm stanovišť, která seznamovala s problematikou lesnictví, myslivosti, ale také včelařství a zemědělství. Zadané úkoly se podařilo splnit pěti stovkám dětí, které si odnesly ne jen odměnu, ale i zážitek, třeba v podobě pohlazení malého pruhovaného divočáka, tahání klády na lanovce, nebo krásného přírodního náramku.

Novinkou letošního ročníku byla komentovaná přehlídka psů loveckých plemen. V kruhu se předvedlo celkem 35 zástupců loveckých psů. Pro diváky byla atraktivní ne jen samotná pestrost představených plemen z řad norníků, teriérů, slídičů, honičů, barvářů či ohařů, ale také kvalitní průvodní slovo, kterého se ujal pan Jan Coufal.

Jak bylo řečeno v průvodním slovu Ing. Jana Jeniše, nejdůležitější činností personálu VLS je zajištění hospodářského využití pozemků určených k obraně státu. To, zda se daří tohoto cíle dosáhnout, měli možnost návštěvníci vidět na proběhlé akci. Při složitém vývoji lesních porostů v současných podmínkách ovlivněných

především klimatem je myslivost, lesní pedagogika i kůň důležitým doplňkem činností určených k dosažení tohoto cíle. Výstava „Armáda, lesnictví a myslivost na Libavé“ se v průběhu šesti let vyprofilovala z původně poměrně úzce specializované prezentace pro odborníky a zájemce o myslivost do akce, jež svým rozsahem a náplní oslovuje široké spektrum návštěvníků, což je pro nás cesta, jak pozitivně ovlivňovat vnímání laické veřejnosti na lesnické a myslivecké hospodaření v krajině.

*Romana Klevarová, Jan Jeniš
Divize Lipník n. B.*

DOUPOVSKÁ PŘEHLÍDKA OPĚT LÁKALA DAVY

Největší chovatelská přehlídka na západě Čech přivedla v sobotu do Doupovských hor tisíce lidí. Na akci s názvem „ČLOVĚK, LES A ZVĚŘ,“ kterou pořádá karlovarská divize VLS, na ně čekaly stovky trofejí, soutěž mysliveckých trubačů, doprovodný program pro děti, ale také výstava barvářů či ukázky armádní techniky.

Akce Vojenských lesů a statků, která rok od roku láká stále více návštěvníků, prezentuje tradičně v areálu myslivecké střelnice v Lučinách to nejlepší honitby Hradiště rozkládající se na území stejnojmenného vojenského újezdu a v jeho okolí.

Bohatý program zahájil úvodním slovem ředitel divize Karlovy Vary Jiří Kšica společně s výrobním náměstkem státního podniku Liborem Strakošem. Fundovaným průvodcem přehlídky z jedné z největších ucelených honiteb ve střední Evropě se pak stal Josef Barták, který přítomné seznámil s výsledky loňského mysliveckého roku v Doupovských horách.

Vystaveno bylo celkem 163 z 256 ulovených jelenů evropských, 188 ze 432 ulovených jelenů sika, a 240 ze 438 ulovených srnců, 7 daňků, 18 trofejí kňoura a 3 trofeje muflonů. Celkem si tak hosté mohli prohlédnout 619 trofejí z honitby Hradiště. O chovatelské ohodnocení a rozmístění trofejí v areálu střelnice se postaral Ing. David Klemša, který

zajistil i přípravu katalogu výstavy. Shlédnout bylo možno i největší shozy jelenů evropských nalezené v letošním roce.

Jako již tradičně byla jedním z hlavních doprovodných programů lesní pedagogika, která nabídla nejmladším účastníkům stezku plnou poznávacích a interaktivních her. Za nasbírané body skládily děti kromě pochval lesních pedagogů také věcnou odměnu s logem VLS. Nechyběla ani střelba ze vzduchovky a pro nejmenší skákací hrad. Hlavním organizátorem dětského doprovodného programu byl karlovarský divizní lesní pedagog VLS Lukáš Křivan, kterému s organizací pomáhali partneři akce z České zemědělské univerzity v Praze a Střední lesnické školy Žlutice.

Součástí doupovské myslivecké události byl také 11. ročník soutěže mysliveckých trubačů „Parforsní kňour 2018.“ Do té se letos přihlásilo celkem 11 souborů a více než 20 sólistů a trubačských dvojic. Soutěžilo se v pěti kategoriích. Vítězi hlavní

kategorie, tj. souborů nad 18 let věku se stali Trubači ze Slavkovského lesa, kteří troubili na nástroje v ladění Es. Celá soutěž se nesla v příjemném duchu pod záštitou ČLS Doupov ředitelky soutěže Dany Vajcové, která celou soutěž také moderovala.

Významného zájmu se dostalo také 12. ročníku klubové výstavy barvářů. Vystavovalo se ve dvou kruzích, zároveň s bonitací. Na výstavu bylo přihlášeno 43 barvářů, z toho 38 barvářů bavorských a 5 barvářů hannoverských. Hlavním rozhodčím výstavy byl Milan Pavlík. V kruzích posuzovali hosté ze Slovenska Ľudovít Pitoňák a Tibor Želtvay. Bonitaci 12 barvářů prováděl pan Milan Pavlík ve spolupráci s oběma poradci chovu, Ladislavem Varvařovským a Jiřím Skácilem.

Součástí výstavy je každoročně také expozice vojenské techniky Armády ČR, kde si děti, ale i dospělí, mohou potěškat a prohlédnout ruční zbraně a kolovou bojovou techniku. Vojáci jim letos na Lučinách předvedli dvě

bojová vozidla Pandur, bojovou osmikolovou Tatra a speciálně vybavený Land Rover Defender.

Velmi zajímavou včelí expozici předvedl místní ekologický zemědělec a včelař Dušan Michálek, který vystavoval a nabízel k ochutnání výrobky z medu a ostatních včelích produktů. Součástí byl i stánek „Apiterapie“, kde certifikovaný léčitel doporučoval jak produkty včel používat k léčbě lidských nemocí. Velmi vkusný komentář uceloval celou zajímavou včelí expozici. Pozornost poutaly také ukázky dřevosochání, kde z lipových a dubových špalků vyřezávali zruční sochaři karikatury zvířat.

Organizátoři akce samozřejmě neopomněli ani gastronomické potřeby návštěvníků. V nabídce bohatého občerstvení budila mimořádný zájem mimo jiné nabídka řeznických produktů místního gastronomického veličana pana Ladislava Kovacse. Výstava byla ukončena vyhlášením výsledků soutěže „Parforsní kňour 2018“ ve dvě hodiny odpoledne. Po čtvrté hodině si pak přítomní lovci mohli odnést svou trofej z přehlídky.

Závěrem patří velké poděkování zaměstnancům divize Karlovy Vary, kteří se podíleli na organizaci chovatelské přehlídky, která je zároveň obrovskou reklamou nejen pro divizi, ale celý státní podnik.

„Vojenským lesům, lesu a myslivosti zdar!“

Zdeněk Macháček,
vedoucí LS Dolní Lomnice

NA OLŠINU ZA DĚTMI DORAZILI I VOLEJBALISTÉ DUKLY

Oslavy dětského svátku v režii VLS si v areálu rekreačního střediska VLS u nejdříve položeného chovného rybníku užilo na 1500 malých návštěvníků. Dětský den na Olšíně 2018 opět potvrdil svou pověst největší oslavy dětského svátku na Šumavě a v přilehlém okolí.

Desítky stanovišť s atraktivním programem čekaly na školní kolektivy, ale i individuální návštěvníky minulé čtvrtky u nejdříve položeného rybníku v Česku. Tradičně největší oslavy dětského svátku v areálu rekreačního zařízení Olšina nedaleko Horní Planě se zúčastnily děti z blízkého i dalekého okolí.

Již tradiční Dětský den na Olšíně zde pořádá státní podnik Vojenské lesy a statky ČR ve spolupráci s Újezdním úřadem VÚ Boletice a Střediskem obsluhy výcvikového zařízení Boletice. Program s ukázkami, sportovními hrami a tvořivými dílnami nabídl návštěvníkům tři desítky atrakcí.

Byly mezi nimi lesní pedagogika, prezentace armády, vojenské i lesnické techniky, ukázky práce policie ČR, hasičů a dalších záchranných složek. Malí návštěvníci si také užili edukační programy a tvořivé dílny, ale

také prezentaci modelářů, vodních záchranářů a k tomu spousty zábavy.

Výjimečným lákadlem letošního roku byla návštěva několikanásobných mistrů republiky ve volejbalu z liberecké Dukly. Členové extraligového

týmu si „pinknuly“ s každým z malých návštěvníků, který o to projevil zájem, a pak své umění předvedli v beach volejbalovém zápase.

Program po poledni tradičně zakončilo společné opékání buřtů.

DĚTI RYBAŘILY I NA OLŠINĚ

Celkem 27 malých rybářů, mezi kterými nechyběly ani čtyři dívky, se dne 2. června sešlo také na tradičních závodech dicize Horní Planá na rybníku

Malá Olšina. Dohromady ulovili 190 kusů ryb, z nichž byli nejhojněji zastoupeni plotice obecná, cejn velký, okoun říční a kapr obecný.

Celkový součet ulovených ryb v centimetrech a plusových bodů všech závodníků se vyšplhal na úctyhodných 3870. Největší ulovenou rybou byl amur bílý měřící 55 cm.

Na medailových pozicích se seřadili František Soukup, Martin Liška a David Kupčík, nejlepší rybářkou byla Natálie Postlová.

Věcné ceny do soutěže věnovala firma ALBASTAR s. r. o a VLS ČR, s. p. - divize Horní Planá.

*Růžena Heřmánková,
divize Horní Planá*

CHOVNÝ RYBNÍK NA LIBAVÁ PATŘIL RYBÁŘSKÉ MLÁDEŽI

Stalo již tradicí, že u příležitosti Mezinárodního dne dětí pořádají Vojenské lesy a statky, s. p., divize Lipník nad Bečvou ve spolupráci s místní organizací Českého rybářského svazu Hranice závody mládeže v lovu ryb udicí. Tak tomu bylo i v tomto roce, kdy se v sobotu 2. června 2018 konal POHÁR MLÁDEŽE V LOVU RYB UDICÍ.

Modrá obloha a předzvěst pěkného dne přivítala u prezence na břehu chovného rybníka Horní Čermná dvacet sedm nadšených a po vítězství prahnoucích mladých rybářů. Aby si hoši nemyšleli, že rybařina je jen mužskou záležitostí přihlásilo se do závodu i šest dívek. Po nástupu závodníků a seznámení s pravidly a organizací závodu bylo zahájeno první kolo. Ryby na sebe nenechaly dlouho čekat a tak již po chvíli první šťastlivci úspěšně předávali své úlovky rozhodčím k měření (za každý cm byl jeden bod). Převážně lovenou rybou byl kapr, plotice a sumeček americký. Po dvou a půl hodinách závodu byla vyhlášena půlhodinová přestávka, ve které bylo pro závodníky připraveno občerstvení. Každý dostal také tašku s upomínkovými předměty a sladkostmi, které věnovaly Vojenské lesy a statky. Posílení se mladí rybáři pustili

opět do závodu a taktizováním se snažili zlepšit svou bilanci z prvního kola. O půl jedné zazněl hvizd píšťalky hlavního rozhodčího, který ukončil závody. Komise rozhodčích se sesedla ke sčítání výsledků.

Po sečtení výsledků došlo konečně k vyhlášení výsledků. Celkem bylo uloveno 1387 kusů ryb o celkové délce 238,23 m, což znamená, že průměrně na každého závodníka připadlo 51,37 kusu.

Závodníci byli podle větu rozděleni do dvou kategorií - mladší 6 až 13 let, starší 14 až do 16 let. V mladší kategorii obsadil 1. místo - Adam Číp z Nového Jičína s 2725 body, 2. místo - Jakub Kaniecki z Hranic s 2683 body a 3. místo Hynek Hlobil, také z Hranic s 1950 body. Za největší ulovenou rybu v této kategorii si odnesl cenu Denis Damasky z Vítkova, za úlovek kapra o délce 46 cm. Ve starší kategorii se na prvním místě umístil Petr Terych z Lipníka nad Bečvou se 1494 body, druhé místo obsadil Vojtěch Hendrych z Oder s 1398 body a na místě třetím se umístila Kateřina Michlíková z Vítkova se 617 body. Největší rybu, ve starší kategorii, kapra 44 cm ulovil Vojtěch Hendrych.

Ceny, poháry a medaile předal ředitel závodu pan Lukáš Kovár za Vojenské lesy a statky, s. p., divize Lipník nad Bečvou společně s Milanem Mrnušítkem, jednatelem místní organizace ČRS Hranice.

Hlavní rozhodčí úplně na závěr poděkoval všem závodníkům za bezproblémový průběh závodu a všem pořadatelům za pomoc při uspořádání vydařené akce.

Po sborovém pozdravu „Petrův zdar“ se všichni začali pomalu rozcházet.

*Romana Klearová,
divize Lipník n. B.*

VLS OPRAVÍ NA ŠUMAVĚ ŽELNAVSKÝ SMYK

Akce bude financována z programu přeshraniční spolupráce INTERREG V-A Rakousko - Česká republika společně s rekonstrukcí části Schwarzenberského kanálu.

Takzvaný Želnavský smyk, spojující Schwarzenberský plavební kanál s Vltavou projde rekonstrukcí. Práce na jeho opravě začnou ještě před koncem tohoto roku a dokončeny by mohly být na jaře 2021. Více než 3 a půl kilometru dlouhý úsek šumavské technické památky opraví Vojenské lesy a statky ČR v rámci společného projektu s Lesy ČR a rakouským obecním spolkem Tourismusverband Böhmerwald. Oprava je součástí společného česko-rakouského projektu financovaného z evropského fondu pro regionální rozvoj INTERREG V-A Rakousko - Česká republika a jehož cílem je zachovat a zlepšit stav přírodního a kulturního dědictví Schwarzenberského plavebního kanálu a také rašeliniště Bavorské nivy na rakouské straně.

Želnavský smyk, často nazývaný také jako Novopacký smyk, je historické vodní dílo vybudované společně se Schwarzenberským kanálem. Z něj se odděluje na hranici NP Šumava v místě zvaném Klápa a odvádí vody do Vltavy u dnešní Nové Pece. Tři a půl kilometru dlouhá vodní cesta má dlouhé přímé úseky a mírné zatáčky, aby po ní bylo možné plavit celé kmeny stromů. V historii umělým plavebním kanálem lesníci dopravovali dříví směrem k Vltavě, po níž jej dopravovali až do Prahy.

„Oprava a obnova navazuje na nedávno dokončenou rekonstrukci Schwarzenberského plavebního kanálu. Želnavský smyk je součástí soustavy plavebních kanálů, které byly prohlášeny národní kulturní památkou, je připomínkou naší lesnické historie, kterou chceme do šumavské krajiny vrátit. V lesnickém hospodaření jej

samozřejmě již nevyužijeme, přesto se těším, až po dokončení opravy touto historickou cestou v rámci slavnostního otevření nějaké dřevo splavíme,“ uvedl ředitel VLS Josef Vojáček.

Oprava a obnova historického kanálu Želnavský smyk je součástí společně

spolupráce VLS s Lesy ČR a rakouskou organizací cestovního ruchu Tourismusverband Böhmerwald. Vedle této vodní cesty by v rámci projektu, jehož strategickým partnerem je také Správa Šumavského národního parku, měl být obnoven také sedmisetmetrový úsek Schwarzenberského plavebního

kanálu od bývalé osady Růžový vrch až po státní hranici a revitalizován Otovský potok a tok Světlé. Projekt také počítá s vybudováním nové trasy podél plavebního kanálu od křižovatky U Korandy, kde stávající turistické a cyklistické cesty uhýbají.

Celkem si rozsáhlá investiční akce do šumavské národní kulturní památky vyžádá náklady bezmála 88 milionů korun. Velkou část nákladů pokryje dotace přeshraničního programu INTERREG V-A Rakousko - Česká republika, kterou partneři projektu v minulých dnech získali.

Část prostředků půjde do přeshraniční podpory turistického ruchu v tomto regionu společně s rakouskou organizací cestovního ruchu Tourismusverband Böhmerwald. Destinační management projektu by tak měl společně se soustavou palebních kanálů podporovat návštěvnícký zájem také o nedaleká rašeliniště Bavorské nivy.

„Jde o propagaci společného přírodního a kulturního dědictví. Navíc nás zde propojuje společné téma vody, které je v době dnešní klimatických změn velmi aktuální. V tomto smyslu je tato investice sekundárně také součástí našich snah o zvýšení biodiverzity spravovaných území zadržováním vody v krajině,“ uvedl ředitel divize VLS v Horní Plané Petr Král. Ten zároveň připomněl další investice, kterými se Vojenské lesy snaží vracet do šumavské krajiny zaniklá drobná vodní díla v rámci programu Živá voda VLS. Většinou se jedná o malé rybníčky u zaniklých šumavských obcí nebo právě lesní nádrže pro plavení dříví, tzv. klausy v povodí Blanice. Vojenští lesníci takto na mapu Šumavy v minulých měsících vrátili horské rybníčky Skelná huť a Za vodárnou u zaniklých německých obcí Glashütten a Otitz, nyní se chystají na obnovu zaniklých plavebních nádrží - Černého rybníka u Arnoštova a Puchárenský rybník pod Rysím vrchem.

„Vojenské lesy a statky jsou vedoucím partnerem celé akce, jde zatím o největší investiční akci svého druhu, kterou státní podnik realizoval, přesto věřím, že s pomocí všech partnerských stran dokončíme obnovu této významné kulturní památky včas

a podle plánu,“ dodal projektovým manažer akce Tomáš Vydra.

Také pro tyto investice do zvýšení biodiverzity území využívají VLS často zdroje ze strukturálních rozvojových fondů Evropské unie.

Program přeshraniční spolupráce INTERREG V-A Rakousko - Česká republika je zaměřen na podporu

projektů řešících společné řízení rizik, rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů včetně zlepšení jejich dostupnosti, společné vzdělávání a zvýšení kvalifikace žáků a studentů a spolupráci institucí a komunit. Součástí programu je také Fond mikroprojektů, sloužící k upevňování vzájemné spolupráce a sounáležitosti na lokální úrovni.

ZANIKLÁ LESNÍ DRÁŽKA VEDRALKA PROTÍNALA BŘEZINU

Když v polovině 30. let minulého století padlo rozhodnutí o zřízení VT Dědice (dnes VÚ Březina) u Vyškova, výstavbě cvičných objektů na střelnicích samozřejmě předcházela celá řada prací. Příprava území na vojenský provoz si vyžadovala odlesnění značných ploch území a tím také odvoz velkého množství dříví. Vedle koňských potahů a nákladních vozů padlo rozhodnutí využít k urychlení odlesňovacích prací železnici. Tak vznikla na Dražanské vrchovině lesní úzkokolejná drážka jménem Vedralka.

Koleje víceméně kopírovaly silnici budovanou v roce 1935 spojující Silnice Myslejovice s velitelstvím výcvikového tábora na zámečku Ferdinandsko. Jméno obě dopravní tepny dostaly po generálu Jaroslavu Vedralovi, který byl zřejmě iniciátorem výstavby.

Vedle odvozu dříví z dopadovek střelnice měla lesní drážka sloužit také k transportu lomového kamene určeného pro potřeby Vojenského lesního podniku. Již v dubna 1935 byla za účelem výstavby vytvořena komise, která si prohlédla terén a dala výstavbě zelenou. Vybudována byla podle dobových pramenů společně se silnicí.

Podle záznamů trať o rozchodu 600 mm začínala v prostoru cílových ploch tehdy budované dělostřelecké střelnice jako odbočka trati o délce 1,2 km. Tato větev začínala severozápadně od zámečku Ferdinandsko (přibližně na okraji dnešní střelnice bojových vozidel, západně od trojice dlouhých pojezdových drah), levým obloukem pak směřovala k nultému stavebnímu kilometru v blízkosti skládky při vyústění cesty od Stříbrné na silnici k Ferdinandsku. Zde byla vybudována první výhybna a odstavná kolej směřující ke zmíněné skládce dříví. O 100 m dále se koleje dotkly a po té se již stále držely levého okraje silničky Vedralky a vinuly se s ní údolím Dudínského potoka. V km 0,9 byla

vpravo od dráhy vybudována výhybna o užitečné délce 42 m. V km 1,76 - 1,94 bylo vybudováno nákladíště u lomu Dudín (Zajícovy skály). Zde vpravo trati odbočovala topírenská kolej do remízy parní lokomotivy, před níž se nacházela čistící jáma a skládka na uhlí. Vlevo trati pak byla situována odbočná kolej směřující k remíze pro lokomotivu s dieselovým motorem. Z výhybny v Dudíně trať pokračovala údolím směrem k soutoku Dudínského a Hraničního potoka. V km 2,78 - 2,88 byla zbudována další výhybna. Trať končila v Hraničním žlebu tupými odstavnými kolejemi (km 3,7). Koncové nákladíště na Zadních lukách bylo vedle hlavní opatřeno ještě dvěma vedlejšími kolejemi. Zadní luka, louka v údolní nivě Hraničního potoka byla velkou skládkou dříví, jež je zmíněna i v kronice obce Myslejovice. Celková délka trati byla tedy 4,9 km.

Podle dostupných informací po trati jezdila parní lokomotiva „Wissoká“ o váze 7,7 tun a pevném rozvoru 1,30 se třemi spřaženými nápravami. Druhou pohonnou jednotku tvořila dieselová lokomotiva „Montania“ o výbrojné váze 2,3 tuny se dvěma spřaženými nápravami a rozvorem 0,8 m. Tahaly po trati dva druhy vagonů - sklopné pro dopravu kamene na stavu cest a plošinové vozy s opleny pro dopravu dříví.

Poté, co Vedralka splnila svůj účel, byla rozebrána a přestěhována na další místo. Dnes již v terénu nenaleznete prakticky žádnou připomínku této dočasné dráhy.

*S využitím informací serveru
Viktoria Höhe*

BEROUNŠTÍ POZNÁVALI LES VŠEMI SMYSLY

V úterý 12. června nás déšť nepustil do lesa, a tak jsme se sešli s dětmi ve třídě 2. ZŠ Beroun. Po společném seznámení jsme si povídali o rozdílech mezi myslivcem a lesníkem. Následně jsme se si povídali o lesní zvěři, ukázali jsme si jednotlivé shozy a přiřadili jsme je ke zvěři, následně děti přiřazovaly kožešiny, poznávaly zvěř podle hlasových projevů a nakonec poznávaly stopy. Protože přestalo pršet, vydali jsme se na školní zahradu, kde jsme si povídali

o stromech, děti měly za úkol najít určený strom a následně formou rozhovoru vysvětlit, proč stojí u vybraného stromu. Popsali jsme si jehličnaté i listnaté stromy, jaké druhy známe a jaké jsou mezi nimi rozdíly. Při povídání o druhovém složení lesa si děti zahrály na les a vyzkoušely si stabilitu jednotlivých stromů.

*Petra Večeřová,
lesní pedagožka
divize VLS Hořovice*

NABITÝ KVĚTEN NA LIBAVÉ

V úterý 22. května za lesními pedagogy z Libavé přijel autobus 47 dětí z mateřské školky z Chválkovic. Pro děti byla připravena trasa plná her, hledání a nových informací o lese a jeho obyvatelích. O den později se pak lesní pedagogika VLS stala součástí výletu prvňáčků ze základní školy Vsetín - Rokytnice. Pravidelnými návštěvníky lesa jsou děti z mateřské školy z Potštátu. Ti do vojenských lesů dorazily ve čtvrtek 24. května a to, že pro ně les není novinkou, bylo hned poznat. Chválily lesníkům zasazené paseky, věděly, proč se sazenice

ošetřují nátěrem a nezaskočily je ani jelení či dančí shozy.

Tradiční vycházku k lovecké chatě Bělá spolu s programem lesní pedagogiky absolvovaly 29. května děti ze Základní školy Město Libavá. S lesními pedagogy prošly připravenou trasu, na které se učily, jak se les obnovuje, který semenáček je od kterého stromu, ale také jak les správně vychovávat.

*Romana Klevarová, lesní pedagožka
divize VLS Lipník n. B.*

DO LESA S LESNÍKEM NA ARNOŠTOVĚ

Bezmála devadesát dětí ze Základní školy Volary přijelo 7. června na lesní správu Arnoštov. Nadace Dřevo pro život ve spolupráci s Lesy ČR a divizí Horní Planá pro ně připravila oblíbený program „Do lesa s lesníkem“.

Po příjezdu na místo se děti rozdělily do šesti skupin. Ty se rozešly k jednotlivým stanovištím, u kterých postupně poznávaly lesnické činnosti, z nichž si většinu s pomocí lesníků také vyzkoušely. Samy si zasadily smrkovou

sazenici, změřily výšku a průměr kmeňového stromu, poznaly princip výchovy mladých porostů, vyznačování těžeb v probírkových porostech, těžby a přiblížování dříví. Na stanovišti u pramenů řeky Blanice si povídaly o vodě v lese, v krajině a o perlorodce říční. V kreativní dílně si pak mohly vyzkoušet práci se dřevem.

*Růžena Heřmánková,
lesní pedagožka
divize VLS Horní Planá*

ODBORÁŘSKÝ BOWLING POPATNÁCTÉ

Bowlingový turnaj VLS o Putovní pohár předsedy CPV odborových organizací VLS ČR, s. p. letos oslavil 15. ročník konání.

Putuje nejen pohár, ale i místo sportovního klání. Letos jsme zavítali do oblasti působnosti divize Mimoň. Soutěž se uskutečnila v bowlingové herně České hospody v Heřmanicích v Podještědí dne 14. dubna 2018.

Soutěžilo se v kategorii jednotlivců, muži, ženy a v kategorii 4 členných družstev s podmínkou účasti vždy alespoň jedné ženy. Přihlášeno bylo 14 čtyřčlenných družstev, ze všech divizí VLS. Pokud dva nejlepší hráči byli z družstva Mimoň I., nebylo

překvapením, kdo opět získá putovní pohár. Divize Mimoň si tak rozšířila sbírku vítězných ročníků.

Vítězství v kategorii jednotlivci - muži získal pan Urdsik Milan s výsledkem 195 bodů - což je třetí nejlepší hra v historii pořádání turnaje. Kategorii jednotlivci - ženy - vyhrála paní Drahomíra Bláhová, pro změnu z družstva Mimoň II.

Výsledky bowlingového turnaje nebyly překvapivé, prostě Hořovice

umí! Na druhém místě se umístilo družstvo z Mimoňe a třetí místo obsadili hráči z Horní Plané.

Následoval společenský večer s hudbou a tancem. Uspořádáním bowlingového turnaje v Karlových Varech pokračujeme v symbolickém „putování“ po divizích VLS. Snažíme se tak umožnit zaměstnancům seznámení s lokalitami působnosti firmy a ukázat, že každá divize se má čím prezentovat. Za doprovodu pana Františka Riedla jsme si prohlédli dnes bohužel zdevastované Lázně Kyselka a projeli jsme si VVP Hradiště.

*Zuzana Fojtíková,
předsedkyně CPV ČMOSA*

Družstva				
1	Pokop Vladimír	Mimoň I.	163	683
	Nováková Alena	Mimoň I.	136	
	Sluka Martin	Mimoň I.	189	
	Urdsik Milan	Mimoň I.	195	
2	Riedl František	Karlovy Vary	159	606
	Zich Karel	Karlovy Vary	137	
	Eder Karel	Karlovy Vary	176	
	Ometáková Andrea	Karlovy Vary	134	
3	Maruška Jaromír	Horní Planá I.	131	588
	Švancár Josef st.	Horní Planá I.	146	
	Švancár Josef ml.	Horní Planá I.	178	
	Keltnerová Renata	Horní Planá I.	133	

Ženy			
1	Bláhová Drahomíra	Mimoň II.	158
2	Doleželová Markéta	Plumlov	154
3	Nováková Alena	Mimoň I.	136

Muži			
1	Urdsik Milan	Mimoň I.	195
2	Sluka Martin	Mimoň I.	189
3	Švancár Josef ml.	Horní Planá I.	178

Přehled „putování“ Putovního poháru předsedy CPV odborových organizací VLS ČR, s. p.

2004 - 2008	Divize Lipník nad Bečvou
2009	Ředitelství státního podniku
2010	DZV, zemědělská správa Heroltovice
2011, 2013, 2017, 2018	Divize Mimoň
2012, 2014 - 2016	Divize Hořovice

OSLAVA DEVADESÁTEK NA ŽOFÍNĚ SE VYDAŘILA

Na pět set hostů dorazilo v sobotu 28. dubna na pražský Žofín, aby oslavilo 90. výročí založení Vojenských lesů.

Společenskému večeru k jubileu založení státního podniku, který vznikl v roce 1928 jako Vojenské lesní podniky, vládla skvělá atmosféra.

Večer zahájil ředitel VLS Josef Vojáček, který popřál všem, aby je vzpomínka na společenskou událost provázela co nejdéle. „90 let je věk, který si zaslouží důstojnou, veselou a příjemnou oslavu, obzvláště, když se jubilant nachází ve skvělé kondici,“ dodal ředitel VLS.

S blahopřáním k jubileu vystoupili také náměstek ministra obrany Jakub Landovský a náčelník generálního štábu české armády Josef Bečvář.

A následně se již rozjel společenský program, kterým přítomné skvěle provázela píkní Ondřej Havelka, ten se také

se svou swingovou formací Melody Makers postaral po úvodním předtančení o hudební produkci, skvěle na něj navázala zpěvačka Monika Absolonová, která zaskočila Hanu Zagorovou, jež se z osobních důvodů omluvila. Závěrečná produkce skupiny Jelen,

pak rozpumpovala atmosféru v sále na nejvyšší obrátky.

V rámci večera také došlo na ocenění zaměstnanců VLS za rok 2018, kterým osobně poděkoval ředitel Josef Vojáček.

Vítěz soutěže minulého kola

– Miloš Brabenec –
s fotografií „Z Milešovky“.
Gratulujeme.

Jan Sotona, šéfredaktor

Příspěvek do rubriky „fotosoutěž“
posílejte prosím na e-mail:

jan.sotona@vls.cz

